This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

M-2669

शिर्षक	ग्रंथकार	विषय	विस्तार (पुर्ण/ अपूर्ण)	टिकाकार	आकार	पृष्ठे	लिपी	सामग्री	Lines per page	Letters per line	Condition & age (शके/विक्रम सवंत)	Additional Particulars / Remark
गीतामाहात्म्य	विष्णुभट्ट क्षोत्र	धर्मशास्त्र	पुर्ण		9/12	62	देवनागरी	कागद	11	43		

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥श्रीगजेशायनमः॥श्रीसरस्वत्यैनमः॥श्रीगुरुभ्योनमः॥श्रीरामः॥
॥अथगीतारहस्यपुस्तकंलिख्यते॥हेपुस्तकविघ्नमहरखंडयाहाच
होपसर्पजानिजे॥ग्रंथसंख्याप्रमाण१८३॥पत्रसंख्याप्रमाण२॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्रीगणेशायनमः ॥ ॐनमोभगवतेवासुदेवायनमः ॥ ऋषयऊचुः ॥ देवदेवमहाप्राज्ञसर्वव्यासात्मजाल
य ॥ त्वत्तः श्रुतमशेषेणपुराणेतिहासादिकानिवै ॥ १ ॥ पुण्यानिपुण्यरूपाणिपुराणानिपुरातन ॥ इदानीं
श्रोतुमिच्छामिगीतामाहात्म्यमुत्तमं ॥ २ ॥ यस्यश्रवणमात्रेणनरोमुक्तिमवाप्नुयात् ॥ सूतउवाच ॥ कथय
मिमहाभागगीतामाहात्म्यमादरात् ॥ ३ ॥ सावधानमिदंश्रुत्वापरांसिद्धिमवाप्स्यथ ॥ अत्रसंवादरू
पंवैलक्ष्मीनारायणस्यच ॥ ४ ॥ पार्वतीव्यासयोर्वादंश्रुत्वंमुनिसत्तमाः ॥ कदाचित्कमलागस्व
स्त्रिरब्धौनिद्रितंहरिं ॥ ५ ॥ प्रबोधयामासतदाकथंस्वपिषिरद्विषो ॥ निद्रितोसिजगन्नाथपन्नगेशय
नस्त्वक ॥ द्वियस्त्वामित्तदंभेवदनिश्चयमाहरात् ॥ गीतामहात्म्यमुद्दिश्ययस्त्वामिचतदब्रु ॥ ७ ॥
॥ श्रीभगवानुवाच ॥ नाहंसुप्तोस्मिदेवेशदालुर्निजंमाहेश्वरंहरेः ॥ ८ ॥ दृष्ट्वामिन्मानुवर्त्तिन्मापश्यामंतन्नि
ज्ञनया ॥ कुरुशास्त्रमाधियोदेवीयदंतयोमनोहृदि ॥ ९ ॥ पश्यंतियज्ञवेदानोसाम्नीमांसकाफलं ॥ त
देकमक्षरंज्योतिरात्मरूपमनामयं ॥ १० ॥ अखंडानंदसंदोहनिष्पंदैतवर्जितं ॥ यदाश्रयाज्जग
द्वस्तिर्यन्नयाच्यानुभवते ॥ ११ ॥ नयेनरहितंकिंचिज्जगत्त्रयचराचरे ॥ निश्चित्यबुध्यालोकेवद

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ग्रास्त्रांबुप्रीत्सुधीः ॥२२॥ हे पापनोपदासचगीग्रास्त्रेनिरूपणवान् ॥यदास्थापमहानेदंमदीक्षतमनाःसदा ॥२३॥
निर्मलुमिवरे वेत्रीदुग्धाब्धोप्रतिपालितमे ॥ईश्वरउ०॥इतिस्तयसुरागतेर्निर्मितानंदकंदः ॥२४॥प्रतुषेक्षु
लूतोलाक्ष्मीर्लक्ष्मीः श्रुत्वास्वविस्मयाः ॥लक्ष्मीरु०॥सवानेवहर्षविराध्येयोसियोगिनासदा ॥२५॥तस्मात्तत्प
रंचान्यदितिकोतूहलतमे ॥चराचरगणालोकानांकर्त्तहर्त्तास्वयंप्रभुः ॥२६॥यथास्किन्नस्तोत्यस्तुयदिमांवा
घयाम्युत ॥श्रीभगवा०॥मायामयमिदंदेवीवपुर्मेनतुतात्त्विकं ॥२७॥स्थूलसूक्ष्मस्वसंहारंक्रियाकालोप
ब्रंहितं ॥अतोन्यदात्मनोरूपंहेतुवैतविवर्जितं ॥२८॥भावाभावविनिर्मुक्तप्रपंचरहितंशिवं ॥शुद्धसंविद्व्य
थालाभपराद्वैनैकसंदरं ॥२९॥शब्दरूपमेर्थमात्रेकगम्यंगीतासुकीर्तितं ॥इत्याकर्ण्यवचोदेवीदेवस्यामिततेज
सः ॥३०॥शंकरमानास्वाक्येषुपरस्परविरोधितां ॥स्वयंचेपरमानंदमवाङ्मनसगोचरं ॥३१॥बोधयं
स्तंगीताद्दृतिमेकेंचिसंशयं ॥ईश्वरउ०॥तच्छ्रुत्वाचवचोदेवीप्रतिहासःपुरःसरं ॥३२॥आत्मानुग्रा
हिनीदृष्टिंगीतांबोधितवान्प्रभुः ॥अहमात्मापरेशोपिपरावरविभेदनः ॥३३॥द्विधातनुःपरःसाक्षीनिर्मु
क्तोनिष्कलःशिवः ॥अपरःपंचवक्त्रोहंद्विधातस्यापिसंस्थितिः ॥३४॥श्रृणुस्त्रोणिवक्ष्यामिगीतासूक्ष्मं
तिमात्मनः ॥त्रात्त्याथभेदतोवाच्योयथात्मांमहेश्वरः ॥३५॥गीतायावाक्यरूपेणयंत्रिरूढिर्व्यतेहरः ॥
यदीयःपाशवद्ध्वंसंसारविषयात्मकः ॥३६॥यदभ्यासवशादीशपंचवक्त्रोमहेश्वरः ॥३७॥परविभेदेन

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बुध्यतेभवप्रीरुपिः ॥२७॥ समपश्यद्दिवाकल्पंगाप्रस्थंगतस्थितं ॥महाव्यभिरुसंचस्संवर्तस्थेन्यवेदयत् ॥२८॥
वल्कणिपंचजानीहिपंचाध्यायानुक्रमात् ॥ दृष्ट्वाध्यायंभुजोध्येकमुदरंदेपदंबुजे ॥२९॥ एवंप्रश्नं
नाध्यायीवाक्यप्रतिश्रैश्यरी ॥ज्ञानीदिज्ञानमात्रेणप्रहाणात्कुनाशिनी ॥३०॥ अत्राध्यायमुष्माध्ये
श्लोकमर्धार्धमेवच ॥ अभ्यस्यतिस्मसेधाविसुत्रोमेवसमुच्यते ॥ श्रीरुवाच ॥ सुत्रात्मानामकोदृवर्जिनाती
थः किमात्मजः ॥ कुत्रत्यस्तस्यचेपुत्तिः केनजायतहेतुना ॥३२॥ श्रीभगवानुवाच ॥ सुत्रात्मानामुनिश्रेष्ठासोमापा
पात्मनामभूत् ॥ अनान्तायविरांवंशेविप्राणांकुरुकर्मणां ॥३३॥ नध्यानंनजपोहोमानैवचातिथिपूजनं ॥
केवलंविषयेष्वेवलोपदेयनाथंबुद्धते ॥३४॥ हेलेनलिलिरुचोभूमंवर्णवर्जस्सरप्रियः ॥ मांसोपहारैःसंचि
रंकालमबुनिनायसः ॥३५॥ आनेतुकामःपर्णानिपर्यटन्नृषिवाटिकां ॥ अनन्तःकालेनदृष्ट्वाकालसर्प
णमरंधीः ॥३६॥ कालधर्मसमासाद्यगत्वाचनिरयान्बहून् ॥ पुनरागस्यमर्त्येषुबलिचर्व्वत्वमेयिवान् ॥३७॥
पुनश्चकेनचित्क्रेतेतत्तस्तज्जीवनायसः ॥ न्यस्यन्पीठेषुत्रास्यन्सशोकंक्षतानयत् ॥३८॥ पीठेकदाचि
दुत्रैसचिरमावर्तनाज्जवाद्पपातत्तरसाक्षतोमर्छेचप्रतिचेदिवान् ॥३९॥ विकलांगोविवृत्ताक्षः
फेनसंक्लिन्नमुखस्रवन् ॥ नजीवितमप्यस्यत्राप्तिपेदुःकर्मणा ॥४०॥ क्रोतुकाविश्वलोकस्मिन्नसिंजन्नस
मागतेश्रेयसेतेस्वसुस्तीकस्त्रियस्पंचतीर्णवान् ॥४१॥ ऋणानिस्वान्यनुस्मृत्यदुरन्येचवेनच
गणिकापिचतत्रस्थालोकयात्रानुवर्तिनी ॥४२॥ प्रहातनिजंपुण्यापापंचिक्षुस्वयंमृतं ॥ पश्यतनगरस्था
दोसनीतःकालकिंकरैः ॥४३॥ गणिकादत्तपुण्येनपुण्यवानितिमोचितः ॥ पुनरागस्यमर्लोकेकुलशील

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection.

वतांश्रेष्ठ ॥४४॥ द्विजस्यनाम्नसेजसेजातीस्यान्नुसंस्मरन् ॥ कालेप्रकृतिदुःखेसुश्रेयस्त्वात्मनोदृढं ॥४५॥
उपेक्षागणिकादुःखं व्यापपित्रापएवान् ॥ आसेसाश्रुकोनिर्यंपंजरस्थःषडप्ययं ॥४६॥ तेनपतांतरात्मानंत
सुप्तमुपकल्पयेत् ॥ तापयांश्रुकस्तुप्रेसौव्याख्यातुमुपचक्रमे ॥४७॥ आख्यांपिकोएषराजन्तांस्त्यंजा
लिंनिजामपि ॥ पुराविज्ञानदुर्मत्वावेहृष्यस्वयंमोहितः ॥४८॥ रागद्वेषेणविहृत्सगुणवत्स्यमप्पिमत्सरी ॥
कालेनाहंततःप्रेत्यप्रापलोकान्दुरुत्थितान् ॥४९॥ सोहंकीरकुलेजूतंसारुरावतिमंदिते ॥ कालधर्मेणदुःक
मोचितश्चाचविवर्जितः ॥५०॥ निर्वेदोध्वनिसंतप्तंआनीतंऋषिपुंगवैः ॥ पालितःपंजरस्थोहंआश्रमप
दाश्रये ॥५१॥ आवर्त्तिये योगीतायोगाचमध्यायमाहृतत ॥ अस्याऋषिकुमारेभ्यःपाठ्यावस्वंमुहुः ॥५२॥
एतस्मिन्नंतरेकश्चिद्गागतश्चौर्यकर्मकृत् ॥ मामाहृतवाक्षीणादितिव्यक्तमुदाहृतं ॥५३॥ अध्यायोयं
पुरामातोयेनपापप्रतेसयं ॥ एतांतरात्मायेनासौमोचितश्चद्विजोत्तमः ॥५४॥ एवमन्योन्यमाप्याप्यतत्म
हात्म्यप्रशंसवै ॥ तेजपंतोनिरंधीरापुनिमापेदिरेभ्यं ॥५५॥ तदर्थेदध्यायमाचंयः पठतेसदाअ
भ्यासात्तस्यनश्यवेरूपंबोधिदुरुत्तरः ॥५६॥ ॥ इतिश्रीपद्मपुराणेगीतामाहात्म्येसतीश्वरसंवादेप्रथ
मोध्यायः ॥१॥ ॥श्रीभगवानुवा॥ ॥आदिमस्यैवमाख्यानमृषीणांसंतमुत्तमं ॥ श्रृणुमहात्म्यमन्येषांगीतायो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यानाप्रतीदिशे ॥ १ ॥ दक्षिणस्यादिशि श्रीमान्नासीद्गाम्नाथवेदिनां ॥ पुरेषुरुद्गा कानेडवरोनेति विश्रुतः ॥ २ ॥
अचीतिथिरिति ख्यातोवेदशास्त्रविशारदः ॥ आहूतोसौ केतुचानातापसानांप्रियःसदा ॥ ३ ॥ देवान्संतर्प
यामास रूपेहितपरेचिरं ननुचोपलेप्यप्रतिमारूपतिपेकीर्तिकीर्तनः ॥ ४ ॥ निःश्रेयससिद्धिलासुस्तापसानन्
वासरं ॥ शिषेवेसत्यसंकल्पानलपेनेरेवकल्पकैः ॥ ५ ॥ एवमाप्यरसोतेस्य कालेप्रतिगच्छति ॥ मुक्तकर्मनि
तःकश्चित्साधुसमीसुरेछवि ॥ ६ ॥ अनुभूस्यानिराकृतीकोनासाग्रेन्यस्तलोचनः ॥ शांतचेतापरंब्रह्मध्या
यन्नानेदृनिर्भरः ॥ ७ ॥ पादौतस्योपसंगृह्यप्रणतेनांतरात्मना ॥ चकारविधिवत्तस्मैविद्वान्तिथिस
त्क्रियां ॥ ८ ॥ तंचक्षुद्रेनभावेनपरितुष्टंतपस्विनं ॥ प्रणिपातःपरिपप्रच्छनिर्वाणस्थितिमासनः ॥ ९ ॥ सतस्मै
कथयामासपुरेसोपुरुनामनि ॥ मित्रवंतमजापालकुपदेशात्मवित् ॥ १० ॥ चापिबंधवसादाक्ष्यसौ
पुरमजितं ॥ तस्योत्तरदिशोभागेदृश्यविपुलंवनं ॥ ११ ॥ मरुल्लोलिकानेककुसुमामोदसुंदरं ॥ उन्मदभ्र
मरोद्गीतनादापरितदिश्रुत्यं ॥ १२ ॥ तस्मिन्वनेसमित्रेत्रिषीदुतंत्रीलतले ॥ मित्रवंतंददर्शोथमासीनंस्व
मितेक्षणं ॥ १३ ॥ अपिस्याभाविकंवैरंहित्वान्योन्यविशेषिकिः ॥ सहैवसंगतंदृष्ट्वानेमंदुःखेनभास्यति ॥ १४ ॥
शांतेषुस्रोतसार्थेषूदग्रानंदसमोदया ॥ दत्तार्घानुविधायाग्न्यान्निषिंचन्तमियाप्तं ॥ १५ ॥ उपेत्यविनयेना

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सोन्मेऽनाःप्रीतमानसः॥ किंचिदानंत्रिरसातेनापिसपुरस्कृतः॥१५॥ उपतस्थुततोविद्वान्मित्रवंतमन
न्यधीः॥समाप्यध्यानेकालंसपर्यंदत्वसमीहितं॥देवत्रामाऽवाच॥ आत्मानंवेत्तुमिच्छामितदुपस्थिन्मनो
रथे॥लब्धासिद्धिमुपायंचमुपदेष्टुंत्वमर्हसि॥॥श्रीभगवानुवाच॥परामत्रयक्षणंसौमित्रवानिदमत्रवीत्॥
विद्वन्विद्धिपुराकल्पमुच्यमोनिदंत्वया॥अस्तिगोदावरीतीरेप्रतिष्ठानंपुरं॥तत्रऽर्दनिनामासीदन्वये
चमनिंदिणां॥तत्रत्रिविक्रमनामसेवमानोमनीषिभिः॥ध्यानात्प्रसंहृत्यहृनवर्ततेसोऽहंभद्रः॥कालेनकालपाशेन
बध्वानीतोयमालयं॥निरयानधिगम्यासौपुनर्यास्यतेभुवं॥यस्मिंश्चैवकुलेजातोदुर्वृत्तानांहिजन्मनां॥त्वं
तस्यनुवर्त्तिन्याऽविधायासपुरस्कृतः॥उपमेऽनाथधर्षीकन्यकामथनेकुले॥कालेनसावयोहित्वात्रैवांयोव
नंयया॥पीनस्तनीचसुश्रोणीमदविह्वललोचनी॥नस्नेहपतिदौर्भिक्षंवकमेचपरान्यतीन्॥यस्मिन्
हर्तुकामेस्मिन्निर्गतासापुराद्गृहः॥संगताकामुकेनासौचिरंचंडालजन्मना॥दध्रेगर्भमसौ
तस्यसाचकन्योपपद्यते॥साचदुहितृकोलेशाकिनीसमजायत॥यस्यादुर्व्याधितव्याधमस्तग
स्वादलालसा॥परेतलोकमासाद्यव्याधोव्याघ्रमवर्त्तत॥सापिकालेनदुष्टात्मामृत्योहमुपागता॥
निरयानेसदुर्दर्शनजाजायतमद्गृहे॥तामुद्यमप्यहंविद्वान्पालयन्वनांतरे॥अपश्यंदिनंचोरं
जिघांसंतंनिराखिलं॥सामालोक्यतमामांतंभयेनप्रपलायितं॥अजायथंपुरस्कृत्यसमयानरणा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भीरुणा॥ दुद्रावतर्णं सद्विपीकर्तुं वैरमनुस्मरन्॥ अजातशत्रुसाधीवेगात्सत्वरंसाततंभिवं॥ ततत्र
लोक्यसावेनमुपचक्रमे॥ द्विपिन्नभिक्षितंभुंक्ष्वमांसमुच्चयसादरं॥ इत्येवंवितथबुद्धिःवृथविर
मसिस्थितिं॥ इत्याकर्ण्यसतद्वाक्यंप्राहद्वीपीयमस्करः॥ स्थानेसिन्नोगतोमन्युःक्षुत्पिपासा
यनियोगो॥ नत्रार्थथापितेनत्यागपतेसमुपस्थितां॥ सवैमुक्तःपुनःप्राहआतंहंनिर्भयाःवृथं॥
सिनिर्गतो॥ नाभ्यामुभाभ्यामागत्यपरोहंबहुविस्मयं॥ अहंचेसहितस्ताभ्यामागछन्वानरेश्वरं॥
अनुपुत्रःसतेनेदमब्रवीद्वानरर्षभः॥ श्रूयतांवोभ्यमाज्ञापालयन्तमत्रपुरातनं॥ दुष्प्रापयत्नेप
रपुरोवनगतंमहत्॥ अत्रवैद्यैकलिंगंहिदुर्हितेनप्रतिष्ठितं॥ सुकृतीनामपिधीरीपर्युपासे
तपश्चरन्॥ वनपुष्पाण्युपादायसम्भोचपुरोभवं॥ सेव्यापसर्पिदंक्षोभिःकेवलंकर्मणावसन्॥
कालेमहतिसंयागदृतिभिःवृक्षिदंतिकं॥ उपहृत्यफलाहारंसतेसोपर्यकल्पयत्॥ तेनातिथ्ये
नसंप्रीतःसुकृतीनमभाषत॥ किमिदंकर्मणोदत्तंबुध्यानुतिष्ठसिवृथं॥ गतानुगतपाक्यस्या

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

किंवाकेवलमीहसे॥ सएवमुक्तःप्रणतेनशंभुना विदूरतः॥ प्रस्खलद्वाचवचस्पृशंमनो हितंतदुक्तं॥ विहन्तु
मनतस्तेनफलमेतस्यकर्मणः॥ बुभुत्सयापरंशंभुःसेव्यतेकेवलंमया॥ फलमेतस्यसेवायांपक्वंकर्पदिनः॥
यन्मांसमनुगृह्णाति सस्मरन्प्राक्तनंव्रतं॥ तस्यैवंसञ्जतेवाक्यश्रद्धामीतस्तपोधनः॥ द्वितीयंशिलां
लेखांसोगीताध्यायंशिलातले॥ आदिदेशन्यतंविप्रंपठनाभ्यासनायच॥ फलिष्यसीतनःसैवंपरि
तस्तोमुनेरभूत्॥ रसमोतदुधेधीमान्युरतस्तस्यपत्रतः॥ विस्मितस्तस्यचोद्देगासोन्यतिष्ठदुनांतरं॥
ततःकालेनमहताभावितात्मासन्नधीः॥ पत्रंयत्रव्यधारसोगांतंतत्रतपोवनं॥ नहंकुबाधनानेव
ऋषिणास्नानवाभयं॥ तपसातस्यजाह्नवीद्वितीयाध्यायजापिनः॥ पित्रवाच्यपिवाश्चैवव्यापयित्वा
पुनःकृथां॥ अनुज्ञातस्तेनाहंयोगीवाक्रयतोगमं॥ गत्वाशिलातलेपत्रंयमध्यायंलिखंपठन्॥
तस्यैवावर्तनादासंतपसःपाठमुत्तमं॥ तेनत्वंपिकल्याणनियमावर्तुमर्हसि॥ अध्यायोनतोमुनि
रूपस्थोभविष्यति॥ देवरूपीससाहिष्टस्तेनमित्रवतास्वयं॥ अभ्यर्चप्रणतोभूत्वापुरंदुःपुरंययौ॥
तत्रात्मविद्यासाध्येश्वेतायतनेवचित्॥ व्यजपेतंशिवंचादौअध्यायपठनात्ततः॥ तेनानुग्रहणःपूतात्मा
पठनध्यायमादरात्॥ द्वितीयप्रासमासाद्यशिवंपरमंपदं॥ द्वितीयस्यैवमाख्यानंचिंतश्चसंजतं॥
तृतीयस्यचध्यानिमहात्मपिचेंदिरे॥ द्वि॰१७॥ इतिश्रीपद्म॰गीताम॰सती॰द्वितियोध्या॰॥२॥८॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥श्रीभगवा०॥ जनस्थानेजटोनामद्विजन्मा कोविकान्वयः॥ हित्वाजास्यचितंधर्मंबलिंश्वस्यानतो
दृशे॥१॥ व्यसनीपरदारेषुदिव्यंनक्षैःपिबन्मधु॥ प्रगयाभिरतोनित्यंकालमेवंनियेनोसः॥२॥ क्षीणे
ज्यायोत्तरंदिशं॥ कस्तूरीनगरंरम्यंचापरोंध्रिकोपलान्॥३॥ सरूपमगमत्तेनतानि
थयोजनात्॥ अथापरस्मिन्नहनिप्रियादूतीनवान्हृदि॥४॥ हृष्यन्मानसुखंपरवावस्तमितेसति॥
ध्यां तेप्रसर्पतिस्वैरंद्विजोदृतोस्तले॥ ६॥ गतोक्रासदसन्नंविजन्मेतेश्वसत्यरं॥ धर्मलोपादसौ
जडोघोरस्तत्रतमोग्रहः॥७॥ पिपासितोबुभुक्षश्चश्वेलिहानश्चसर्पिणी॥ दुर्धेकेशोर्ध्वजंघास
दृक्कविदः॥९॥ पर्यटात्यदुसुधंदिदृक्षुस्तंनदागतं॥ नित्यमत्रेषयेन्वार्तांपांथेभ्योनोपलब्धवान्॥१०॥
सतःकदाचिद्यातेसहधिनीचप्राघवे॥ तस्माद्दितव्यंतातशुद्धोचपितरंबहुः॥११॥
पिप्पलपत्रेधाचिच्चिकीर्षुःपारकौलौकं॥ वाराणसीसमंभारःसंतुलुपचक्रमे॥१२॥ तांगेनिवा
सान्ससाद्रोनीयातस्पतरोस्तले॥ संध्यांप्रचक्रमेकर्तुंयावत्स्नानहुतःपिता॥१३॥ तस्याध्यायं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सदाशिवात्स्त्रीयंसजजापह ॥ततोघोरस्वरं स्तत्र्योमप्रेषयामत्रह ॥१४॥ दृदर्शघोरमाकाश
सततंपितरंततः ॥विस्मयेनश्रयेणापिविकलीकृतचेतनः ॥१५॥तेजसाप्रयसाव्याप्तमालुलोकेपरोब
रं ॥किंकिणीकोटिसंकीर्णंतेजसाव्याप्तदिङ्मुखं ॥१६॥विमानमागतंपश्यदिव्यमद्भुततेजसं ॥त
त्रापश्यन्समारूढंदिव्याभिस्त्रीभिरावृतं ॥१७॥संस्तूयमानंमुनिभिःवितंरपीतवाससं ॥प्रण
तःससमालोक्यपुत्रंजेतेनचाशिषः ॥१८॥ततोपश्यद्विमानंतत्सचतस्मैनिवेदयत् ॥दुस्तरक
र्मणोनाससर्वपुण्यप्रकारणात् ॥१९॥प्रोचितोसिच्यवोदेयाद्दृष्ट्वापंजपतोंतिके ॥संनिवर्तस्व
ह्यमतेजसाँ ॥हितंमामनुसाधिचंकार्यमन्यच्चकिंचन ॥ततःप्राहपितापुत्रंकार्यमेतत्वयानघ ॥२२॥
यन्ममाचरितंकर्मत्रात्रामतुतेहुतं ॥सयातोनरकेघोरंतंमोचयितुमर्हसि ॥२३॥अन्येमदन्वयायै
वेनिरयेप्रतियदि ॥तेचमोचयितव्यास्तेइतिमेतिमनोरथः ॥२४॥इत्येवमुक्तःपुत्रस्तुपुनःप्राहछतां
जलिः ॥नैकेनाकेनतांस्सर्वान्मोचयामितवादिशा ॥२५॥एवंनिर्देष्टोवाक्यंपितासुतमुवाच
ह ॥येनाहंमोचितोवसतदनुष्ठातुमर्हसि ॥२६॥अनुष्ठायतदुक्तंतेन्यःपुण्यंसमुत्सृजे ॥ततोहमिह

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सर्वेपि पर्वसंसद्ध्यायातनां ॥२७॥ गमिष्यस्यचिरेणैवतां हि लोकः परमंपदं ॥ससंदिशावदत्रोयचेवंतातनास्को
न ॥२८॥ सर्वानधिविमोक्ष्यामि यदितेरोचतेवचः ॥एवमस्त्वहमें न्यायाडुपपन्नेमहाप्रियं ॥२९॥ इयात्रा
स्यपितापुत्रंयथाविष्णोः परंपदं ॥सोपितस्मात्पनाथंसजनस्थानंप्रपद्यते ॥३०॥ संदेशस्यपुरः सोयंशत्व
येकालमत्यगात् ॥सकुबेरणः समादिष्टंपित्राजीताजपेरतः ॥३१॥ उत्सर्जलतंपुण्यंनोचइच्छनसनान्
कान् ॥अत्रांतरेपदेविष्णोर्यातनापस्यलोकतः ॥३२॥ नारकान्मोचइष्यंतः किंकरायमसाध्यकः ॥तेनतेप
जिताः सर्वेसाक्रियाचिरनेकथा ॥३३॥ कुबेरालंपरिष्वाश्यसर्वतःस्वस्तिचिरे ॥एवंसलयमेष्यावीपि
तृलोकंमहेश्वरः ॥३४॥ हेतुमागमनेपृच्छतेचतस्मैनिवेदयतं ॥विष्णुकानाज्ञानोर्थंसोपपर्यंकमाय
ने ॥३५॥ सौविष्णाप्रहितातस्मात्संमोदंतुतंतिके ॥अस्मनुरेतनदेवस्यांकुबालंपरिष्वजते ॥३६॥ इया
कर्ण्यसमादिष्टाविष्णोरमिततेजसः ॥ततेनसर्वेसंभाव्यंदध्योकिंचनेचेतसः ॥३७॥ विलोक्यनारको
त्यातोनेसविलोकमदोकेटान् ॥सतैरनुगतःसर्वैर्विष्णोरायतनंततः ॥३८॥ ययौसवरयाननमत्रो
स्तंडनाग्निः ॥ततदतंदितानेकसूर्यकोटिसमप्रभं ॥३९॥ इंद्रावरलेदैरयानमालुलोकेजगद्गुरुं ॥
त्र्यांफलिफणारत्नमरिच्यानिश्रुतेजसं ॥४०॥ विलोकमानमानंदनिर्भरंप्रीतमानसः ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भावानुगेदृशलोकैकश्रियाप्रेयसेक्षितंमुहुः॥४॥योगिभिःपरितोजुष्टंध्याननिष्ठेदृतारकैः॥स्तूय
मानंमहेंद्रैश्चपद्मजेतंविशोधिनः॥४२॥आम्नायवचसामंतेब्रह्मलोनिस्तेर्नुश्वात्॥स्मर्शिम
द्भिर्वचोभिश्चगायंतंनगुणोत्करं॥४३॥स्वप्नतातनुदासानमपिसर्वासुयोजिषु॥योगसंचि
तपुण्यानांयोगपक्वेनजंतुषु॥४४॥विलोकमानमात्मानमखिलंयच्चराचरं॥आनोकुयंति
मालोकेमानंदपरिप्लुतेः॥४५॥आविर्नाभवपुर्व्योपिघोतितेयोगिनस्त्विषा॥इंदीवरद
लश्यामंज्योत्स्नयेवनशस्तलं॥४६॥विलोकयंतंसतुष्टाविधिप्रवणयाधनः॥॥ब्रह्मउवाच॥
नमःसमस्तगीर्वाणनिर्मलीकृतचेतसे॥४७॥वदनोत्कीर्णवेदायविश्वरूपायवेधसे॥बलवे
गसमुद्धर्षदानवेंद्रमतद्रुहे॥४८॥नमास्त्रिलोचनत्योयविश्वाधानीयवेधसे॥नमःपातकसंघा
तजिघांसवेखिलदेहिनां॥४९॥इषदुन्मीललाटाक्षनेत्रनिःप्रभवार्चिषे॥त्वंहिसर्वस्यलोक
स्यगुरुरात्मामहेश्वरः॥५०॥विस्रष्टव्यवकरावान्सर्वान्ततस्त्वमनुपश्यसे॥व्यापयन्नखिलंलो
कंमायया परिवेष्टितं॥५१॥नतयापरिमूढोसिनचतत्रवैगुणैः॥अंतरावर्तमानोपिनताभ्या
मभिभूयसे॥५२॥दृशविषयवर्तिन्यानिगृहीतमनाअपि॥तवापलोभिगमिन्याआत्मन्येवाभिलो

॥यसे॥५३॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नतवास्तिमनहिम्नांतोयथानिरवधिस्वयं ॥मौनमेवप्रयुक्तेमेविषयोस्तिकथंगिरां॥इतिस्तुत्वाततोवा
क्यमिदमाहकृतांजलिः॥त्वंनियोगादमोमुक्तोदक्षिणानिरयान्मया॥समादिशावदान्यस्मैकार्यमास्ति
जगद्गुरो॥इतिविज्ञापितस्तेनतमाहमधुसूदनः॥तदागच्छारयावाचासिंचान्निवस्फ्यारसेः॥पा
पाडुकार्यलोकस्त्वंप्रयाहिसमवर्त्तिनां॥त्वयिसत्यस्तुतोहंचनानुशोचामिदेहिनः॥तदाचूतानिजंक
र्मप्रयाहिस्वनिकेतनं॥इत्याकोतईधेन्नयःसोपिचंपुरमाययो॥९॥इतिश्रीपद्मपुराणेगीतामा
हात्म्येसतीश्वरसंवादेटतीयोध्यायः॥३॥श्रीभग॰॥अथचतुर्थस्यापिमाहात्म्यमाख्यास्याम्यहं
नाम्नाक्रौंचपुरीवदरीत्वंसमुत्सृज्यमेनकन्यादिवंगते॥अस्तिभागीरथीतीरेनाम्नावाराणसीपुरी॥भवतो
नामकोमातत्राविश्वेश्वरालये॥२॥निसर्गालरतस्तुंजदयध्यायमानादरात्॥तद्व्यासो
दृनुज्ञानान्तेहंदेहमित्यजे॥३॥कालेकदाचन्नक्रीड्यसतगराहतिः॥उपासनगतोदेवान्
दिदृक्षुःसतपोधनः॥४॥विशाम्रामतयोमूलेबदर्योनियतफले॥उपायतयोरेकामन्या
मालंब्यचोद्धिणा॥५॥तपस्विनिततोयातेबदर्योश्रतथाहृयं॥भुक्तनिष्यत्रशारवंच
दिवसैःपंचकेरम्भेदे॥६॥विहृयदूरदेशेभ्योयतिमायांतमैक्षत॥॥गृहीत्वाचरणोतस्य

१ +एतेषुचित्रेषुप्रणंजलीतेमध्येकेतदः॥वद्रीमानंतयोर्मुनंसएषाः पश्यत्सेः॥७॥×१

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वचः सत्यतमब्रवीत् ॥८॥ यत्र साक्षादेव मुनेर्मोचितं हयमावयोः ॥ उत्सृज्य बदरीभावं मनुष्यं प्रत्यपद्यत ॥९॥
सवंचयमुनिस्ताभ्यां विस्मितः प्रत्यवाचसः ॥ कृतावत्सेऽवकेनैतुनामोचितेमया ॥१०॥ युवयोर्दृश्यते
हेतुरतनवेन्यहं ॥ उचतुः कैन्यकेतसेबदर्यं हेतुमात्मनः ॥११॥ आदौ विमोचने तस्मादुसेजादु विकारणं ॥
अस्ति गोदावरीतीरे तीर्थं पुण्यप्रदंनृणां ॥१२॥ छिन्नपापमितिख्यातं पुण्यकोटिमवाप्नुयात ॥ तत्रसत्यतपा
नाम तपस्तेपेसुदारुणं ॥१३॥ त्रीन्कोमहतिदीप्तानग्नीध्यायन्जातवेदसः ॥ पर्णसूलजलाशित्वंत्यमासंतरं
दृढः ॥१४॥ त्रीन्त्रिरेचयसन्नद्धबिभ्रत्कंठेकितीतनुः ॥ विबुध्यसंततंधातातेनपरुत्स्यसंयमी ॥१४॥ आत्म
न्येवरसिंचन्त्रेपरंमाप्यसमिद्धितं ॥ सदाफलानिबिभ्रत्सस्वादूयेषुरागवित् ॥१५॥ निर्मत्सरेषुसत्वे
अथध्यात्रीतंपरामर्षि ॥ ततःफलानुधासंनेवैदृष्येनोपपादितं ॥१६॥ श्रमाप्येनंस्वयंगच्छमुपतस्थेतमन्य
हं ॥ तेनसंकोचकीनलाद्भस्मनुपगतेन्यहं ॥१७॥ तध्यानानुगतव्यक्तिर्वयंचेतस्तत्तपः ॥ विमुक्तकल्यंम
न्यानः समद्राक्षमनःप्रसादं ॥१८॥ अंतरायंतंचक्रेनतोभीतःपुरंदरः ॥ आहूयास्मरसोमध्याद्वोतुल्यं
समादित ॥१९॥ कुरुतंतत्तपोविघ्नंअसुव्याचरितंयुवां ॥ योमांयतादृवत्सभ्यस्त्यराज्यंवोनुमिछति ॥२०॥ इतिसं
दिश्यापन्नंपुरस्तात्तु विलोजसः ॥ सोदातटमगच्छावमुनिर्यत्रप्रवर्तते ॥२१॥ मदंमेमंदुमंत्तीरेवेणुनिघ्नदुपा
दिभिः ॥ अस्रसोक्षिः वलंगीतंतन्वंगीभिः समन्वितं ॥२२॥ उद्वृत्तोपचयुश्रोणीघनेपीनपयोधरौ ॥ स्म
रस्मरन्मुखांभोजे किंचिदाकुंचितालके ॥२३॥ मणिकुंडलछुलोलपुंडरीकोत्पलेक्षणे ॥ तनुमध्येसुवृत्तो
रूयहंसोचसमेपदे ॥२४॥ आवर्तीयौवनस्थैर्यस्थिरतालेलयानुगं ॥ दर्शयंसोगतिंस्वस्मारतिंभावानुगामिनं ॥२५॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पद्मपत्रमधुपन्नेपंदंमंदंविवर्हितं॥गर्जयामासदिग्भ्रंकृत्ततोन्यंसमावयोः॥२६॥ततोंगहारेर्वेगेनाकल
मतीविव्यथेतीईषदुच्छ्वसितेत्येलेदुरीयेयोपयोधरे॥उद्बोधयंतीकंदर्पमुच्चणागतिरावयोः॥२७॥को
पमुत्पादयामासमुनेरधिकतामनः॥२८॥ततःशापकोपेनजलपुस्थत्वयोगिना॥बदरीपुंप्रपद्ये
तोजानकीरोदुसोत्तिनो॥२९॥आवाभ्यांपारतंत्रेणयदुश्चरितमास्थितं॥तत्क्षमस्वविनयाक्योमुनिः
पश्चात्प्रसादितः॥३०॥ततःशापविमोक्षन्तोकारयामासपुण्यधीः॥भवद्गमनतोयसतीसत्य
तपामुनिः॥३१॥मर्त्येषुजन्मलाभश्चस्तिंचातीतजन्मनां॥आवयोरतिकंगत्याबदरीभूतयोस्ततः॥३२॥
जेपंश्चतुर्थमध्यायेभवतानिःसृतिस्तता॥नतावस्मरणंभावस्तोत्रपाठश्चवैवलात्॥३३॥योयदुपि
चसंसारात्त्यातेनविमोचिते॥एवमुक्तोमुनिस्ताभ्यामपिप्रीतिमनास्ततः॥३४॥एजितस्तेसमाप्तं
त्रयधागतमसोपयो॥तेनत्वेतदध्यायंजपतुर्नित्यमादरात्॥३५॥विमानमधिरुह्याशुदिव्यंदेहं
तरुचते॥येकुंठरूपमास्थायविष्णुरूपेवभवतः॥३६॥इतिश्रीपद्मपुराणेतीताम०सतीश्वरसं०च
तुर्थोध्यायः॥४॥श्रीमहादेव॥पंचमस्यापुनादेवीमहात्म्यंलोकएजितं॥कथयाखिलमासेनसावधानं
श्रणुप्रिये॥१॥पिंगलोनामगंधर्वःपुरुकुत्सपुरेद्विजः॥अथैकोरकुलेजातोविश्रुतोवेदवादिनां॥२॥
कुलोचितानिवृत्तास्त्राणितथावेदान्विसंत्यसः॥तोपित्रेमंत्रिभिश्चैवाद्यसूरजादिकं॥३॥ततश्च
पस्तेतत्रगीतेनस्वेचसाधने॥परंप्रसिद्धिमासाबत्पसश्चविधेरासः॥४॥समातस्थेसतेनासे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पुरोपरि भुजा सहः परदारानुपाहसद्भुजे तानन्यधीः ॥५॥ ततः सितरणवेषं सचमानो निरंकुशः ॥
परछिद्रान्वेषणपुष्टेविवेकेनो निरंतरं ॥६॥ तस्यासीद्रुक्मिणीनाम भार्या हीनकुलोद्भवा ॥ तस्यां सत्यामेव मिलंती
कामुकेन विहारिणी ॥७॥ तमेतदयमन्यानो निर्वीक्ष्यनिजालये ॥ निजं चौनशिरश्छित्वा निजरक्तानम
हीतले ॥८॥ विवेकोजितः सतः प्रोणकैपस्यमसादनं ॥ ऊर्जयाचेरकान्भीमान्प्रोक्षद्विषिनेवने ॥९॥ भग्ना
दरणघोरेणसाचित्यक्तावरांतनुं ॥ उपेत्यनरकान्घोरान्जज्ञेतत्रवनेशुकी ॥१०॥ कृष्णानाहतुकामांतांस्य
रंतीमितस्ततः ॥ विदहोरनरेसीक्ष्णेर्भोयैरनुस्मरन् ॥११॥ रुक्मपाले पयःपूरे निपतंतीपयःशुकी ॥
अभिद्रुत्यग्रहेणनिजघ्नेसचजातके ॥१२॥ पत्नीविवेकोजितप्रोणेरुक्मपालेजलेततः ॥ तत्रैवनिममज्जा
सावैस्वकरतरः खगः ॥१३॥ पितृलोकेप्रपद्यातेनीतोयमविंकरैः ॥ प्राप्तंतेदुष्कृतंकर्मस्मरंतोभयभा
जिनो ॥१४॥ ततोयमःसमालोक्यतयोःकर्मजुगुप्सितं ॥ अकस्मादवलग्नानांस्मरणेदुःखतंमृतं ॥१५॥
अनुजज्ञेततोलोकमीप्सितंगंतुमेतयोः ॥ महापातकसंघातेरधिरुध्यधियंतेजसोः ॥१६॥ ततोविस्मयमापन्नोस
त्यासोसुरतंनिजं ॥ उपेत्यप्रणतोपस्थावेवस्वतमपृच्छतां ॥१७॥ लोकानभीप्सितानांतुकोहेतुस्तद्वदस्व
नो ॥ एवमुक्तस्ततस्ताभ्यामाहवैवस्वतोयमः ॥१८॥ आसीद्गंगातटेनाम्नाबिंदुरस्माविदुत्तमः ॥ एकाकिनि
र्मलःशांतोवीतरागोजितस्मरः ॥१९॥ गीतायाःपंचमंपद्यमावर्तयतिनित्यशः ॥ तेनपुण्येनपूतात्मबुध्ये
श्रस्सनातनं ॥२०॥ पापीयानेषपंचश्रुत्तनुमुत्सृज्यवानसो ॥ निर्मलीकृतदेहस्यगीताभिर्भावितात्मनः ॥२१॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तस्यपालेन लेप्राप्य पुर्यां जातोपविश्रितो॥ तद्छ्रुतोसुंबोलोक्यान्मनोरथपथिस्थितान्॥२॥गीताया॰
पंचमाध्यायमहात्म्येनपविश्रितो॥ एवंतोनिर्दितोतेनमुदितोसभवर्तिना॥३॥योमयानंसमारुह्य
मतुर्वैकुंठंपदं॥गीतामहात्म्यश्रवणपाठपुण्यसंस्थानविघते॥४॥५॥इतिश्रीपद्मपु॰गी॰म॰सतीश्व॰
पंचमोध्यायः॥६॥श्रीभगवा॰षष्ठाध्यायस्यमहात्म्यंप्रवृक्ष्यामिवरानने॥यद्कर्ण्यपतान्नणांमुक्तिः
करतलेस्थिता॥१॥अस्तिगोदावरीतीरेप्रतिष्ठानपुरंमहत्॥विप्यलेतिअभिधानोहंयत्रास्मिस्मेरलोच
ने॥२॥तत्रगोदावरीवारीसीकरैरतिसीतले॥हंसाःपद्मउदीक्षंतिहरंतीघर्मनोश्रमान्॥३॥कुरुक्ष
ग्रावलीकोटापरागसरभीकृतं॥श्लाघ्यंगोदावरीतोयंयेनतेनिर्जराजनाः॥४॥महाराज्ञ्यधकानांम
ज्ञेतीनांमुनीश्वराः॥स्त्रोतियत्रवसंत्यब्जिस्फुल्लपंकजरेणुका॥५॥यत्रपेलमहाराज्ञीचणकंके
णसुंदराः॥हरंतीध्वनयोलीनांमनोस्थितपक्षिणां॥६॥अत्यच्चसौधश्रीखरविहारेयनितासुरंग॰प
रंपतनुर्निमीयतेमृगलांछनः॥७॥अत्यच्चसौधवलिभिर्महामणिमरीचिभिः॥यस्मिन्नाकपतीमा
नांसमीरणेः॥८॥गतश्रमारवेयनिभवंतीरथवाजिनः॥चुंबतेमणिगंधर्वैर्दूर्वादेचेनचंचले॥९॥
णानांपतीयानांसमीरणेः॥यस्मिन्नुपलशैलोसौदृश्यतेमलयाचलः॥१०॥कुंजीरतामिदृश्यते
रश्रीरतेमलैजैरसंस्पृष्टैर्वाजिजांगले॥११॥तत्रस्नानश्रुतिर्नाम्नापिप्पलीवल्लभोभवत्॥
यत्रमुक्ताफलान्यत्रनगरीदेवतास्तवकाश्यसर्वतः॥१२॥तस्मिन्नुद्वेनिधोतीव्रोयंपणिसंनिभः॥अतिप्रतापमार्तंडमंडलीतीव्रतेजसी॥नित्यमध्वरध्व

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मेनरागमलःस्वल्पशास्त्रिनः॥१३॥असाधारणकाव्यंपश्यंतरबलक्रमा॥यदध्वरपुरोग्राम्यवर्णास्यादल्पपदः॥१४॥
नतस्यजुःसपर्वणाःप्रतिष्ठानदुरंधरः॥यस्यदानोदधाराभिप्लावितायुरिवोस्थया॥१५॥मरुधन्वेश्वरंसं
पुजावेवर्षुःसमयेघनाः॥तिलमात्रैपिप्राप्तुर्नपदंधाविहेतयः॥१६॥नीतयःप्रसरंतिस्मयस्मिन्शासतिनेदृ
नी॥कापीकूपतडागानांखननोद्योनुशासनं॥१७॥हृदयस्थानिवेदिन्यानिधानानिन्यतोवयनं॥पांडुराभिः
पताकाभिःप्रासादोयस्यराजते॥१८॥वियद्गंगातरंगोहहिमाद्रेरिवसानुषु॥दानेसत्योभिधर्मेसुप्रजानांपाल
नेचय॥१९॥तुल्यस्यौद्धत्यसत्तेजोवरंदातुंसमागमन्॥ततोंतरिक्षमार्गेणधन्यानःपक्षसंहतिः॥२०॥स्व
लधवलोदेवीहंसाविनिर्गताः॥स्वरयाग्रयतंतेजामन्योन्यंत्रपाषतो॥२१॥भद्रश्रेष्ठिपुरस्थाहिताः
पुरस्तान्निर्ययुर्जनात्॥पश्चात्संसाकुचुस्तात्पुरस्ताद्भूपतेर्जवात्॥२२॥कथंवेगेननिर्यांतिभवंतःपुरतस्थि
ताः॥तेवैमिलित्वागंतव्यमस्मिंश्चध्वनिदुर्गमे॥२३॥प्रकाशमानंपुरतस्तेजःपुंजेनपश्यत॥ज्ञानश्रेष्ठेमहा
भूःपुण्यसर्वेरधिस्कृतं॥२४॥निशम्येतिवचःसम्यक्पार्श्वस्थानांपुरस्थिताः॥हंसाहसत्यासाधुंमन्यैर्वच
नमुद्धतैः॥२५॥येनाभिधस्यदुर्धर्षतेजसोव्रतगर्हिनः॥किंतुज्ञानश्रेष्ठेरस्यराज्ञस्तीव्रंतपोमहः॥२६॥इतिस
श्रावहंसानांपरोज्ञानश्रेष्ठिनः॥अस्यश्रेयोर्थंयद्यद्भारचचसुरथस्थितः॥२७॥ततःसारथिमाहयभू
लोविस्मयान्वितः॥संदिहामहात्मासंरेभ्यमानीयतामिति॥२८॥ततोवधार्यभूपालवचःदीपसंदेशं॥यत्र
वाराणसीनामनगरीसुरसंनिभा॥२९॥यत्रविश्वेश्वरोनत्वांमुपदेशाजगत्पतिः॥ततोगत्वाविधेक्षेत्रेयत्रदेवो
महाधरः॥३०॥उद्दंडमंडितोलोकोसत्यसत्यसुधारलोचनः॥ततोमेरीगुरोःपार्श्वेसत्येतीर्थैरनेकधा॥३१॥पार्वत्याच्य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यान्यत्रेदारः पापहारणः ॥ यमालोक्यसरन्मर्त्यमुक्तास्युर्नात्रसंशयः ॥ ३२ ॥ महापातकनिर्मुक्तायुक्ताश्लोकान्यचे
क्षितान् ॥ ततोगोऽतिनिर्मलोयत्रास्तेपुरुषोत्तमः ॥ ३३ ॥ यमालोक्यनमस्कृत्यनरःस्वर्लोकभाजनः ॥ ततोद्वार
तीर्थानगरीमुक्तिदायिनी ॥ ३४ ॥ यत्रास्तिलोमतीतीर्थेरुक्मिणीवल्लभोहरिः ॥ स्नात्वातुलोमतीतीर्थेपंचतूला
न्यिलोक्यच ॥ ३५ ॥ भुक्तिमुक्तिप्रदंदिव्यंततोनिरगमत्पुरी ॥ ततोवंतीपुरीप्राप्यभुक्तिमुक्तिप्रदायिनी ॥ ३६ ॥
यत्रेमेयासहस्त्रीडन्महाकालोस्तिशंकरः ॥ अथोक्रमंसमासाद्यसर्वपापैःप्रमुच्यते ॥ ३७ ॥ भुक्तिमुक्तिप्रदातारं
नरंयानिर्गतंततः ॥ अथमेघंकरन्नाम्नानगरंपर्यटन्गतः ॥ ३८ ॥ यत्रास्तेऽच्युतोदेवःसाक्षात्तेलक्ष्मीपतिः
स्वयं ॥ ततोविष्णुगयांप्राप्यकुंडेलोमशसंज्ञिते ॥ ३९ ॥ तत्रस्नात्वापीत्वापुच्यतेबंधनान्नरः ॥ ततःकोला
पुरंनामपातोऽदृग्यांप्रति ॥ ४० ॥ आस्तेमहालक्ष्मीयत्रलक्ष्मीर्मुक्तिप्रदायिनी ॥ पंचगंगानरस्नात्वामहालक्ष्मी
न्यिलोक्यच ॥ ४१ ॥ भुक्त्वाभोगान्यथाकामान्मुक्तिस्तत्रैवपद्यते ॥ ततोलुंगिनिंनामनगरीप्रस्थपद्यते ॥ ४२ ॥
नंदिकेश्वरमाराध्यसोमनाथेस्तियत्रतु ॥ दृष्ट्वाचतुर्भुजंदेवंगरुडोपरितंत्रिणं ॥ ४३ ॥ सोमनाथंनरस्नात्वाभ
वेश्वेवत्रसंशयः ॥ तुंगभद्रानदीतीरेदृष्ट्वाहरिहरंततः ॥ ४४ ॥ युगेयुगेसुजातस्यपत्नेसवनिमंडले ॥ यंदृष्ट्वालोक्य
नरःसर्वैरभ्यूहरिहरंवपु ॥ ४५ ॥ भुक्त्वाभोगान्यथाकामंमुच्यतेबंधनान्नरः ॥ ततःस्वामिनमालोक्यलोकानांस्वा
मिनंप्रभुं ॥ ४६ ॥ यमालोक्यनरःसंतीनिरयंचनजायते ॥ स्वर्गेकल्पशतंस्थित्वाभुक्तसप्तशतासनः ॥ ४७ ॥
मुक्तिंचप्रतिपद्यतेनात्रेकार्यविचारणा ॥ ततःश्रीशैलमासाद्यसिद्धगंधर्वसेवितं ॥ ४८ ॥ क्रीडितंबहुभोग
त्रमल्लिनाथोविधानतः ॥ उद्धृतंसर्वलोकानांसंसारांबोधिमध्यतः ॥ ४९ ॥ कोलकालेश्वरज्योतिर्धःसंदृ
श्यतेस्वयं ॥ अवलोक्यतंनरंनायमनुस्मरेन्नामपि ॥ ५० ॥ दूरेनिष्कंमिसत्रस्तादूरेनिरयदायिनः ॥ स्वर्गलोके

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुखंभुक्त्वामुक्तसंसारबांधवाः ॥५१॥मुक्तिंचप्रतिपद्यंतेमानवानात्रसंशयः॥१॥ सोमशर्मानुजःसार्द्धंजानक्याप्रतिलो
मतः॥५२॥तत्रस्नात्वाचपीत्वाचमुच्यतेनरकाद्ध्रुवं॥ कल्पकोटिशतंभुक्त्वास्वर्गलोकेसुखंनरः॥५३॥मुक्तसंसारबंधनः
सुखंयातित्रसंक्षयः॥तैलोक्यतत्रतीर्थानांवासः पश्चिमरथीतटे॥५४॥द्विभुजंविष्णुलंबितंभुजमुक्तिप्रदायकं॥
यत्रगोदावरीजन्मस्थानेब्रह्मगिरिर्महान्॥५५॥गौतमस्यतपस्तप्तंयत्रोत्तुंगंबकोहरः॥अरुणानद्योर्मध्ये
यत्रगोदावरीनदी॥५६॥यत्रस्नात्वाचपीत्वाचब्रह्महत्याविलीयते॥अंतर्व्यतीर्थसंपन्नंदक्षब्रह्मगिरिंनरः॥५७॥
मुक्तिमेवप्रपद्यंतेपुनःसंसारदुःखतः॥गौतमुपस्पर्शतीरस्थतीर्थानांवर्णनंकृतं॥५८॥ततःकाश्मीरनगरप
रमेसमुत्तरे॥यत्राभ्रंलिहगेहानांपंक्तयःशंखपांडुराः॥५९॥तुंगतांधर्जटेःस्वच्छमट्टहासइवाभ
वत्॥प्रसादमालानांसुवर्णकलशोज्ज्वलं॥६०॥यस्मिंश्चोःपतिसानित्यंवसतेमपत्नीमात्रेः॥यत्रप्रसादःस्वेरेनी
लपद्मपतत्रिणः॥६१॥तोयंयत्रयतोभीतेस्यस्मिंश्चोलैतिक्रांदव॥यत्रकाश्मीरमाश्रित्यनित्यंवसतिभारती॥६२॥
युगधर्मेनियत्रेतिरथालिख्यतिवाऽक्षरं॥विश्रमंत्यासरस्यश्चिरंयत्रमरालसा॥६३॥मरालसंचलंहंसा
वाहनान्यंस्यजीं॥कलाविशेषंप्रहितायत्रवोढुंविरिंचिना॥६४॥नरइवविराजंतेनेहंसोयाताःसमंततः॥स्व
लपद्मानिदृश्यंतेकैरस्यरसिकत्वानिच॥६५॥तोयनाथमितंबिंबपत्रदानवदेविणा॥उपन्यासेद्विजातीनांयत्र
श्रयतेस्फुटं॥६६॥सर्वोपिनिर्जराद्यातोयदृष्ट्वालोलडंबरः॥यदीयाध्वरधूमेनव्याप्तंगगनमंडलं॥६७॥अघा
पिश्रूयतेनंमेघैर्मलिनानंनकुंचितं॥कलिनाधाःसंधांयास्तत्राध्वरमहर्षिणा॥६८॥लोकनंपथसास्थानंद
क्षयज्ञैकनाहनद्विषी॥जन्माभ्यासवशादेवंपठतीपरवःस्वयं॥६९॥यत्रोपाध्यायसांनिध्यमाश्रित्यसकलाःक्रि
याः॥यत्रब्राह्मणपत्नीनांमेखलाकूलंमुहुः॥७०॥स्थानस्थानेवीरमेखंडानिशापभयादिव॥यत्रब्राह्मण

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पत्नीभ्यं वर्णयन्निसंलपति:॥७७॥लुप्तस्तनुस्तिनेविभेतपुत्रमसावलिरंजितं॥मणिकेश्वरनामासोयत्रश्रीतंभु
रेश्वरः॥७२॥वसत्यत्रतिनेदेवोवरदानायदेहिनां॥अर्चितोभरपतिंजित्वामणिकेशउदाहृतः॥७३॥मणिके
श्वरइत्याख्यानप्रपंचतिवोदृधो॥रत्नाकरमीरदेवेनदिग्जयोत्सवकारिणा॥७४॥अंसोलुप्तजितोयस्मान्मा
णिक्येनसुनिहेलुब्धिः॥संसेवमानंतद्वारिआमोमूकष्टकोपरि॥७५॥वंद्यमानंमणानिष्टंतारव्यपपद्यत॥त
द्रोपिस्तंतैस्तिश्चचिह्नैःपरिचितंभवत्॥७६॥प्रणयस्मारथिंरेभ्यंसप्रणंप्राभ्यभाषत॥कोसिब्रह्मन्निमश्रा
सिस्यछंदोसिनिरंतरं॥७७॥किमर्थंचविश्रीतंमिंचकर्तुंचिकीर्षसि॥इत्याकर्ण्यचतद्वाक्यंपरमोनंदनिर्भ
रः॥७८॥सख्यासारथिमित्यंचेवंपूर्णमनोरथः॥परंकेनापिकृतापरिचर्यांविधाविना॥७९॥अविनर्क
मनोज्ञंजानतोस्यकरेवहि॥हृदयस्थितमादरेभाषिप्रायमादरात्॥८०॥श्रोतेनिरूपमंधैर्यंतायश्चासेवस
धाधिपः॥ततःप्रणम्यपरयालेयथाकर्तव्यमेवत्॥८१॥वद्धांजलिपुटोदृष्टःसारथिःस्वामिदुर्गतं॥त
तोनिरायुतद्वाक्यंविस्मयस्मेरलोचनः॥८२॥आदायाश्वतरीयुक्तंयुनांशोकटिकामगात्॥कुसुमारदुकू
लानिसहस्रंमन्त्रयोगतः॥८३॥अद्भुतेरसवद्भोरैभ्यसंभावनाविधौ॥गतेसोत्रयत्रास्तेयोगीक्षीरमंडले॥८४॥त
निवेद्यपुरोयाचाद्दंडवत्पतितोभुवि॥मुक्ताहारदुकूलानिसहस्रंचगवांत्रयः॥८५॥नम्रायपरयाभक्त्यास्ते
भ्यश्चोपहारेश्वरद्रामबंधनमोचनः॥तोषितंमुनिग्रामंश्वतरीयुतं॥वस्त्रोलि
मुक्ताहारंश्चगोधनं॥क्षीरधिस्थं॥८७॥दृश्यमानंसगोभारैर्गोरैभ्यस्यभयमादधत्॥ततःशापभयाद्राजास
नपांडुरहृदयं॥८८॥दृष्ट्वेभस्यप्रसादितिश्लक्ष्णचिक्यवानिजं॥राजोवा॥भगवंस्तवमहात्म्यंतद्
स्मृतंकृतेः॥८९॥प्रसन्नोभरपशगवभारव्याहिमतल्लतः॥इतिश्रीभ॥गीतायांषष्ठमाध्यायेजगन्मित्रस्य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ईश्वरपरः ॥ ९० ॥ तेनैवेतेजोराशिर्मेरुराजमविदुःसहः ॥ गीताया षष्ठमध्यायंपरेभ्यो दृष्यस्यथत्नतः ॥ ९१ ॥ ज्ञानश्रु
तिर्महीपालोमुनिमापततःसधीः ॥ प्रेक्षोपिसद्यश्चालेभेमाणिक्येश्वरसन्निधौ ॥ ९२ ॥ गीताया षष्ठमध्यायंपुत्रपत्नी
क्षप्रदोयदा ॥ परालवेषमास्थायपरदानार्थमागताः ॥ ९३ ॥ दिवौकसोपिनिर्जग्मुःस्वैरंविस्मयकारिणः ॥
समाप्तिषष्ठमध्यायंससमाध्यातत्परे ॥ ९४ ॥ यःश्रोतिनरोभक्त्यासोपिपापैःप्रमुच्यते ॥ विद्यार्थिलभतेविद्या
मर्थिलभतेधनं ॥ ९५ ॥ ॐ ॥ इतिश्रीप॰गी॰सती॰षष्ठोध्यायः ॥ श्रीमहादे० ॥ अथसप्तमोध्यायः ॥ व्याधिस्पमाध्यायमाहात्म्यं ॥ यदाकर्ण्यसरधापरःसन्तिर्भवतिकर्णयोः ॥ १ ॥ अस्तिपाटलपत्राख्यंपुरंमुनि
गणोत्तरं ॥ तत्रासेदारुणोनामशंबुकर्णेतिवर्णवित् ॥ २ ॥ वैश्यवृत्तिंससमासाधनमर्जितवान्बहु ॥ पित्र
न्नतर्पयामासपूजयामासनोसुरान् ॥ ३ ॥ पार्थिवान्भोजयंश्चैवधनार्जनपरायणः ॥ तृतीयपाणिग्रहणं
नंगलार्थंपरेतरं ॥ ४ ॥ तनुजेबहुभिःसार्द्धंसप्तपत्नीस्वकाञ्चन ॥ रजन्योधर्मरात्र्यांनिद्रालोस्तस्यदोसटं ॥ ५ ॥ ५५
ईशानिमसमागेसदाशुभैःपूरःकृतश्चेनसंदुष्टमात्रोसाध्यासामृणिमंत्रौषधादिभिः ॥ ६ ॥ अथैःकतिपयैरेवगता
सरप्तयत्नतः ॥ किंचुमंदेतनूरेवबुद्धितविग्रहः ॥ ७ ॥ नमारोपयतस्वपेसनवोढ्रमायदुः ॥ ततःकालेनब
हुनाप्रेतोजातःसरीसृपः ॥ तद्वासनानिबद्धात्माजन्मपूर्वमनुस्मरन् ॥ कंचित्कालंसुतानेतान्पश्यन्विप्रहाहुहिः ॥ ९ ॥
आसनाकोटिसंख्यंवैपत्रास्तेस्यापितंवसः ॥ ततोनाशयणबलिंश्रद्धयापरयान्वितः ॥ १० ॥ ततवंतेःपरेत
स्यसनोहितजनमनः ॥ एकदास्वप्नमागत्यदीक्षितःसपुजनमना ॥ ११ ॥ अभाषतमनोज्ञंपुत्राणामग्रतःपिता ॥
ततस्तेप्रातरुत्थायपरंविस्मयमोहिताः ॥ १२ ॥ इतरेतरमास्थानिपसंततस्तेनिरंकुशाः ॥ एकस्तत्रपितुस्नेहा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इत्युमापिवांछति ॥१॥ अन्योन्यविणलोभेननिहंतुंसर्पभीहुते ॥ अपरस्परविलुब्धेनहृससमाहितमानसः ॥४॥ चिरा
दहिमयायोनिसेवन्योहतिश्चेत्वलौ ॥ मध्यमपस्ततःपुत्रोवंचयित्वासहोदरौ ॥५॥ केनापिछद्मनोत्थायजग्राहनिजमा
लयं ॥ ततःरोषेःसमाहूयगृहीनीगुणशालिनी ॥६॥ कुद्दालहस्तानरगाघ्रास्तेपन्नागःपितः ॥ तेनाविदिततत्त्वे
नखिन्नेनिश्चित्यतत्त्वतः ॥७॥ स्वजनमागतंहंतुंवलीकंलोभदुष्टितः ॥ भार्यायोसार्थतेमध्यास्थायंतेनचखे
न्यते ॥८॥ निखन्यमानादुरयत्रोवल्मीकादहिरुत्थितः ॥ ततोगरलगंडूषैर्निर्गतैरहिदुःसहैः ॥९॥ दिग्राःसबलया
चक्रेफणीस्फुलिंगमारुतैः ॥ अहिरुवाचस्वस्थेमिर्थमायातःकथंवास्वेन्यतेबिलं ॥१०॥ केनवाप्रहितोमहत्तदाख्या
हिममायतः ॥ पुत्रउ ॥ पुत्रस्नेहंदृढोनामेहमंत्रहणकोत्सुकी ॥११॥ आगतोरात्रिलब्धस्यस्वप्नस्यसविनिश्चितः ॥
इत्थमाकर्ण्यपुत्रस्यगिरंलोकविगर्हितां ॥१२॥ वक्तुमारभितुंस्वंहुसतोऽहैःकुनाटता ॥ अहिरु ॥ यदिपुत्रोसि
मेतन्मांसुमोचयबंधनात् ॥१३॥ निक्षेपोयेहयस्यनंयेनतांपर्वजन्मना ॥ पुत्रउ ॥ पितुर्वधंतेसुकृतस्यादित्सया
ह्यमागतः ॥१४॥ परित्यक्तोपितृलोकमागतोहंयथानिधिं ॥ पितोवा ॥ नतीर्थानिनदानानिनतपोसिन्याध्वराः ॥१५॥
मानुमोचयितुंपुत्रप्रभवंतिचसर्वथा ॥ गीतायाःसप्तमाध्यायमंतरेणसुधामयं ॥१६॥ अंतोजराजमन्यैःखनि
र्थीणकारणं ॥ सप्तमाध्यायिनंविप्रमहीवेश्राद्धवासरे ॥१७॥ भोजयःश्रद्धयापुत्रेतनुक्तिर्नसंशयः ॥ अन्यानेकविधा
न्विप्रवेदविद्याविशारदान् ॥१८॥ संभोजयथाशक्तिपरमश्रद्धयान्वितः ॥ इतिस्वप्नेमहाविष्णुरेवमेनिश्चिमाहरं ॥१९॥
कथितंपुत्रयत्नेतंपन्नगाद्रोभटो ॥ गीतायाःसप्तमाध्यायीतवश्राद्धेसुजिह्मिया ॥२०॥ करोतियहितेसर्पदुश्चिसत्र
नसंशयः ॥ इत्याकर्ण्यपितुर्वाक्यमुरगंबमुपेयुषः ॥२१॥ तेसर्वेसजनोकुर्वन्यथा[illegible]दिष्टंनतोधिके ॥ श्रीकुर्वर्णस्ततः
श्रीमान्सप्तमंतनुमोरभी ॥२२॥ इत्यातेपुत्रसद्रव्यंदिवेदंसुपाहरे ॥ विभज्यद्रव्यंपित्राद्व्यंतत्कोटिसंख्यया ॥२३॥

CC-0. In Public Domain Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तेनतेस्तनयोसर्वेविमुदुःसाधुसंमतः॥यापीकूपसरोयत्रदेवप्रासादहेतवे॥५॥अन्नक्षेत्रंततोकुर्वन्सुश्रोत्रेधर्मदृढव्रतः॥सप्तमोध्यायसमाप्तिंचअष्टमाध्यायतःपरं॥६॥७॥इतिश्रीपद्मपुराणेसतीसप्तमोध्यायः॥७॥श्रीशिवउवाच॥अष्टमाध्यायपरमंश्रृणुवक्ष्यामिपार्वती॥यस्यश्रवणमात्रेणपरंमुदमवाप्स्यसि॥१॥ओमद्वंकुरुंनाम्राक्षिरहितंपथे॥द्विजन्मानोवराभत्रेतत्रासीद्धीरधीरतिः॥२॥यादृंमांसंपिबस्विंधस्योदयन्साधुसंपदः॥रममाणःपरस्त्रीभिराखेवेटेकुतूहली॥३॥अस्याकदाचिद्यदृच्छयागरीयासमनेहसं॥सकृत्वाचिद्यानकोद्यंतालीफलसधारसं॥४॥निपीयकंठदृघ्यसमजीर्णेनाविपीडितः॥मृतःकालेनपापात्माजातस्तालीतरुर्वने॥५॥तस्यछायामुपाश्रित्यनिविडामतिशीतलां॥अभूतांदंपतीकाचिद्ब्रह्मराक्षसतांगतौ॥६॥श्रीदेव्युवाच॥किंजातीयोद्विजात्मासोकिंवृत्तायिकदीदृशं॥कर्मणाकेनवादेवश्रेत्रनाक्षसतांगतौ॥७॥श्रीशिवउवाच॥देवदेवागतत्वज्ञःसर्वशास्त्रार्थकोविदः॥सदाचारेचकक्ष्मिद्विजोनामऋषीवलः॥८॥जायावितस्यकुमतीनामधेयाडुराचारा॥ससत्रामीमहादानान्यदानोतिलोत्तेवान्॥महिषीकालपुरुषंहयादन्नंवासतं॥नप्रायच्छद्विजातिभ्योदानलुब्धावनाटिका॥१०॥कालेनदंपतीतौचब्रह्मराक्षसतांगतौ॥पर्यटंतौमहीचक्रंक्षुत्तृष्णाकुलविग्रहौ॥११॥विशिष्यमतुरागस्यमूलेतालतरोस्ततः॥कथमेतन्महादुःखमावयोरुपगच्छति॥१२॥कथंवाजायतेमुक्तिर्ब्रह्मराक्षसयोनितः॥इतिदंपतीगृहित्वासोब्राह्मणःसमनाशत॥१३॥विनाकर्मविपद्यज्ञानाक्षयंमुच्येतसंकटात्॥भार्योवाच॥किंतद्ब्रूहिकिमाख्यंकिंकर्मपुरुषोत्तमौ॥एतावदुक्तेतत्सत्यायाश्चर्यमब्रूहरेण॥अष्टमाध्यायश्लोकाद्रश्रवणात्तत्तदा॥विहायतालरूपंतद्ब्रह्मत्वंद्विज

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सत्तमः ॥ सद्योज्ञानविधूतासाविमुक्तः पापपंकुकात् ॥ १६ ॥ तन्माहात्म्यविधिर्दुष्टो दैपतीतोवधूव्रतः ॥ किंनदृष्टमयेमध्यात्सर्वेधर्मपुरोत्तमा ॥ १७ ॥ एतावदुपिउत्तंचैवाग्निर्गत्यतन्मुखात् ॥ ततोंतरिक्षादायांतंधूनाक्षिंकिणिकैःशुभैः ॥ १८ ॥ दिविदिव्यांगनाकेतुचंद्रमंडलमंडितं ॥ अस्तोदयानोभूतध्वाम्यदुमरसंकुलं ॥ १९ ॥ निर्दिश्यमानदृश्याधिवेलार्द्धिरपांदूरेः ॥ गगनांतरंगसुभगंश्यामैरुपशोभितं ॥ २० ॥ गायद्भिर्धवसुभगंनृत्यत्सुखचरैर्तं ॥ दिव्यविमानमकैतंदंपतीजगतुर्दिवं ॥ २१ ॥ अत्रस्थंकस्तमस्विनमेनंहिस्मयकारणं ॥ तेतोलिलेखुमेधावीलोकार्थमिदमादरात् ॥ २२ ॥ यद्योगाद्यानसौन्नाम्नानारीमुक्तिंगमिष्यति ॥ आराधयितुमत्यंतंदेवदेवंजनार्दनं ॥ २३ ॥ सतत्रवर्तुमारेभेतपःपरमदुष्करं ॥ अत्रांतरेजगन्नाथोदेवदेवोजनार्दनः ॥ २४ ॥ एकोद्दश्याक्षितनयासंयोज्यकरसंपुटं ॥ निद्रायंविहतयेयस्त्रीयतेकथतामिति ॥ २५ ॥ श्रीभगवा ॥ कास्तांभागीरथीतीरेतपस्यंतिसुरोहिजः ॥ भावरूपमेतिनेधाविमूढेनिरसंसुतः ॥ २६ ॥ पार्वत्य ॥ हरिःप्रसन्नभूतोपिचिंतामापदिप्रभो ॥ भावरूपोहरेर्भक्तः प्राप्तंकिंतकलेपुनः ॥ २७ ॥ श्रीमहादेव ॥ तपोनीताएमाध्यायश्लोकाद्दनियतेंद्रियः ॥ संतुष्टायानहंदेवीतंदीपतपसाश्रुतं ॥ २८ ॥ चिरंविचारयन्नेवतपसःसेदुरंफलं ॥ तमुत्कंठितमनोवत्तेसंप्राप्तंप्रियेप्रियं ॥ २९ ॥ ततःप्रसादमासाद्यप्रसन्नाहसुरुहिषः ॥ सुरयमालंतिकंप्रापभावरूपीमहातपः ॥ ३० ॥ लेभिरेनिरयंधातास्त्रीयाअपिवरोजाः ॥ एषमाध्यायसेपूर्वंनवमाध्यायतःपरं ॥ ३१ ॥ ॥ पाद्मेस्त्रीप॰ भी॰ सती॰ अेएकोध्यायः ॥ १ ॥ श्रीमहादे ॥ अतःपरंप्रवक्ष्यामिनवमाध्यायमादृतः ॥ संश्रूयतांमुनाश्रेष्ठीभरद्वाहिमाचलकन्यके ॥ १ ॥ अस्तिमाहिष्मतीनामनगरीनर्मदातटे ॥ तत्रासीन्माधवोनामद्विजन्मानामधीः ॥ २ ॥ वेदवेदांगतत्त्वज्ञैःकलावानतिथिप्रियः ॥ अर्जयित्वाबहुधनंविधयेवविश्रुधीः ॥ ३ ॥ महांतमध्वरंकर्तुंसमारेभेकदाचन ॥ आलंभमार्थमानीतः आगःपरमकर्शितः ॥ ४ ॥ विवत्सुः ॥ वाचमूचेहसन्नत्रैजगद्विस्मयकारकं ॥ किमेतेबहुपिशंगिविधिवत्कल्पितेरपि ॥ ५ ॥ विनश्वरकलेजीवमजरामरणहेतुभिः ॥ ए

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सावतो पिमेविप्रस्त्रोपंस्त्यतामिति ॥६॥ आगस्येवंवचोतीवकूतरहलपदुजनाः ॥ मिश्राश्चविस्मयंयाताः क्रतुमंडपगासि
नाः ॥७॥ ततोवद्रुंजलिपुटोद्विजातिस्तिथेक्षणः ॥ प्रणम्यश्रद्धानस्तमपृच्छद्यागमादरात् ॥८॥ द्विज उ० ॥ किंजातीय
यःकिमाचारोकिंवजातइतिमेवद ॥ केनवाकर्मणाप्राप्तोगजयोनिमितिप्रभो ॥९॥ आगज उ० ॥ अहंपुराद्विजातीनांअन्त्य
योनिनिमंत्रिते ॥ ओहन्तक्रतुसंघानांवेदविद्याविशारदः ॥१०॥ मदप्रमत्तोहिन्याकुत्रयोगप्रसंगतः ॥ आगोपयाचितं
मेनेचंद्रिकाभासिनिर्मलं ॥११॥ ततोनिहन्यमानस्यचंद्रिकामंडपस्थले ॥ आगस्यजननीमात्मुराणप्रसवादिनी ॥१२॥
अमुंस्त्रीयाघ्नतापापंसतंयज्ञेघासशि ॥ द्विजास्यधर्मतेनत्यंजायोनिंप्रयास्यसि ॥१३॥ ततोहंप्रेरकालेनआगोभ
तंद्विजोत्तम ॥ निस्तीर्यजातिनेकविधायोनिसंघातयातनाः ॥१४॥ जातिस्मरणप्रध्वस्तिवभुयोनिमुपेयुषः ॥ विप्रउ० ॥
दृष्टीयैजन्मशुश्रूषाकोतूहलरसोनरं ॥१५॥ पनः सर्वान्द्विजानेतान्पितृयज्ञेभयाखिलं ॥ आगउ० ॥ कदाचिन्मकरीभ
ज्ञंहिंसुंडिवृक्षिया ॥१६॥ क्रीडद्विवृक्षितोद्दिंसेर्दंतेनप्रोतिमहागणे ॥ उद्धरात्मानमित्युक्तोमयात्रिलोक्यतनयानघ ॥१७॥
क्रियापराऽभ्युत्थोजातस्तेननैनंसंभ्रमः ॥ ततोवर्तुलतोलंबैर्दृढैःसहेरहिंसुंडिभिः ॥१८॥ प्राग्धैस्ताडयंत्यक्रोध
लोहितलोचनाः ॥ ततोहंसक्षितोभग्नाक्षरक्षरत्संततिः ॥१९॥ अजिघ्रंश्चंचुनस्थंमगमत्कालधर्मतां ॥ ततोहता
सन्मुनकःपरिभ्रामनकेहटे ॥२०॥ दृष्टिंभरिरहंमार्गेयिकोछिन्नेत्रिभेवे ॥ कदाचित्तविनींविप्रस्यासन्नेग्रिम
दानसंगरे ॥२१॥ बुभुक्षितोभक्षयितुंस्थालीस्थंपिष्टमोदनं ॥ मिश्रंभरिमलंपश्यन्द्विजोहन्तुंमनोदधे ॥२२॥ शंकमानोततो
रक्षान्तासार्धंचलिहंनपि ॥ ततःकदाचिद्गत्वेक्षितंतनुजैर्निजैः ॥२३॥ आपयाच्येमयाहंतादितोलकुटादिभिः ॥ ततोभग्न
कटीपंक्तोवहिःस्रोभितमुद्गतः ॥२४॥ निर्जगामबहिर्विप्रस्तूर्थंचिन्मर्छयाकुलः ॥ अंगेगुरुतरंगैस्तमिगर्भेपुत्रकलत ॥२५॥
सप्तस्तदाध्वतांयातःप्रेत्यसौंडिकसद्मनि ॥ कदाचिद्भरेनेसमानीतजनावृते ॥२६॥ द्विजायज्ञशालीदृपतमानरस्य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

लिः ॥ जपयज्ञकारका यज्ञो वृत्तमुपतपास्तदा ॥२७॥ प्रोत्थेनालीयसाक्रेतस्तुरगश्चेत्यभिरा ॥ जगाहेहंतयाद्भ्येरलभी
दोषिर्जनैरनः ॥२८॥ मेलुंधारयतहिंवैः पुत्रैरास्तृणांमे ॥ ततःग्रीमेः सरस्तीरमग्नोहंगाढमर्दमे ॥२९॥ तत्राहंबुंठितं
शीवमपतंयाहीसांतरे ॥ ताड्यमानोमहः उग्रैर्लकुटोपलपाणिभिः ॥३०॥ उत्क्षिप्यमाणोबहुधाप्राणान्मोचितवानहं ॥ ततो
निश्चित्यमांतत्रमृतंभ्रात्यपाः सुताः ॥३१॥ आदाय श्चैवमांसर्वेकाष्ठाद्यनिर्ययुर्हृं ॥ ततःसंज्ञेसबहुना कालेनछागतो
गतः ॥ ३२ ॥ निस्तीर्णनिदहीनोश्वयोनिसंपातपातनः ॥ द्विजउ ॥ किमनेनमहाभागदुःखतातेननिर्यत्रा ॥३३॥ यथावद्
जसामस्यंसस्यमार्यंतिर्भवेत ॥ छागउ ॥ आश्रीर्यंयथियामिपुनरप्यदपिद्विज ॥३४॥ सुखमाप्यसमानस्यत
वामियदिकौतुकं ॥ अस्तिनाम्नाकुरुक्षेत्रेनगरेसोक्षयंवटं ॥३५॥ सर्वकूपोद्भवस्तत्रचंद्रशर्मामहीपतिः ॥ सर्वयज्ञ
गसमर्थेश्रद्धयापरयान्वितः ॥३६॥ दानंसकालपुरंधृतंसमुपचक्रमे ॥ समाहूयद्विजन्मानंवेदवेदांगपारगं ॥३७॥ मे ८
स्नातुंपुण्योदकैःपुण्येर्यौसार्द्धंवरोधसा ॥ अथोऽहंकालपुरोबोधयन्सचेहसन्निच ॥३८॥ अन्यैश्चबहुभिर्यत्रेत्रे
सिन्नपिकेचन ॥ सर्वोपरागसमयेकुरुक्षेत्राभिदास्यते ॥३९॥ दानंचकालपुरंवक्तिच्छसिकथंचन ॥ श्रोत्रोपि
निश्चितंसर्वमेतत्तातवकारणं ॥४०॥ प्रवर्तसेकथंकालेधनलोभांधयाधिया ॥ इत्थमाकर्ण्यतद्वाक्यंजगर्हेस्मयत्रा
त्रं ॥४१॥ किमनेनमहाभागभयेनेत्यवदद्द्विजः ॥ एवंविधंमहादुर्नपातंकोगाधयेद्धिं ॥४२॥ आनायितंधितुंसम्यगुपायम
हमेवहि ॥ ततःस्नात्वामहीपालः परिधायचपांससी ॥४३॥ शुचिःप्रसन्नहृदयोसितमाल्यानुलेपनः ॥ अवलंब्यकरांभोज
पार्श्वेनपुरोधसः ॥ ४४ ॥ समाययौसेयमानःसतत्रालोचितेर्जनैः ॥ समागत्यचभूपालःप्रादात्तत्कालेपरं ॥४५॥
यथोचितेनविधिनासोपचयाद्विजन्मने ॥ निवेदितेकालपुरंबहुदर्थनिरीक्षयः ॥४६॥ पापात्मानिर्यंयोकश्चिद्यो
जलोलकलोचनः ॥ किंचप्राप्तिकालस्यपरंनिसारसोत्सवे ॥४७॥ निरीक्षाडालिकोदृष्ट्वासार्थंमागद्विजन्मनः ॥ एत्यंगेज
लसंगुलेनिर्गत्यास्मलोचनं ॥४८॥ ततस्यचरितंचक्रेप्रसक्तांगंहितमनः ॥ गीतायोभवमाध्यायंजपन्नेवहदिस्थितः ॥४९॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कूपमानं द्विजं किंचित् क्लीतिछतिभरपतो॥ अंतर्निद्रानिलोविंदुः पंकमानदुवांबुधिः॥५०॥ मरुस्थलेक्षेत्रेविहा
न्द्विजन्मायपरंश्रियं॥ततोगीताक्षरोद्भूतेर्वेसुवेः परिपीडितुं॥५१॥पलायमानेचांडालेयुगलंनिःकलोद्यमं॥तेनि
श्चक्रामवेगेनद्विजातेः पार्श्वपरिवर्तितः॥५२॥रुदीरवर्त्तमानेविपरनिंदारसोत्सवेदृश्यंकलितयत्नतः प्रत्यक्षसिद्धिव
लुभः॥५३॥पर्यटच्छद्विजन्मानेविस्मयस्मेरलोचनः॥कूपमापदिवंधोरंनिस्तीर्णंमहतीत्वया॥५४॥कूर्मंत्रेजपता
विप्रकंवासंस्मरतासरे॥कःपुमान्वाचयोषित्कंथमेताउपस्थिते॥५५॥कूर्मंयत्नांतिमापन्नाविस्मरंतीवरेद्विज॥द्विजउ॥
चांडालमत्रिमासाद्यमत्रिंकिल्विषमुल्बणं॥५६॥योषिन्मूर्तिमयीनिंदादृश्यमेतद्वेहिनो॥गीतायानवमाध्यायमंत्रमाला
मयास्मृता॥५७॥तन्महात्म्यमिदंसर्वंत्यजेहिमहीपते॥गीतायानवमाध्यायंजपतामित्यहंनृप॥५८॥निस्तीर्णाश्रो
पदस्तेनसूप्रतिवरसंभवो॥अथस्यनवमाध्यायंराजातस्माद्विजन्मनः॥५९॥तदाभावेविलीनेपरनिश्चित्तेपुन
र्मो॥नवमाध्यायसंपूर्णंदृश्यमाध्यातंतः परं॥६०॥इतिश्रीप॰गीतास॰सतीश्व॰नवमोध्यायः॥९॥श्रीमहालक्ष्मीउ॥
सर्वज्ञः सर्वचैतन्यसर्वेश्वरमिरंपते॥धन्यास्मिश्रियमान्येनदृश्यमानेनचत्वया॥१॥मिरूपितमिदंपुण्यंनवमाध्यायंवैभ
वं॥अनेनविस्मयस्यादुःकथानकमिदंमधु॥२॥श्रूयतांसाममहेशानस्थितिजाति[illegible]जायते॥अयंवृद्धश्रवणोनृकुलावर्द्र
तेक्षणपद्मजः॥३॥आसीन्ममहिमांभोधेर्गीतानोश्रुतिजीवितं॥तत्राध्यायप्रधानेनुनयोजनुः॥४॥तमु
दित्यमहाध्यायमभिधेहिकथानकं॥श्रीमहादे॥श्रणुसुश्रोणिसिद्धेशीक्ष्यगंदुर्गस्यदुर्लभो॥५॥सभाइवत्रभावानांपा
वनीपरमोकृथा॥आसीत्पुरीपुरेविप्रपुण्यकीर्तिपरायणः॥६॥प्रशांतचेतानिर्मुक्तहिंसाक्रोधस्यसाहसः॥
निवृत्तिनिरतोनित्यंजितेंद्रियतत्वतः॥७॥धीरधीरितिविख्यातोनंदीवनविभूषितः॥निस्तीर्णोनिगमांभो
धिःसर्वशास्त्रार्थकोविदः॥८॥तस्यध्यानपरार्धीनचेतसःप्रतिगेतः॥अंतरानिलनिर्मग्नमनसस्तस्यधीमतः॥९॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कुरावलेपस्खलतांधावंधावंदृशम्यहं ॥ कदाचनचमत्कारकारकंविमनामुनिः ॥९०॥आर्यांतः कृत्यनाजालपरमानं
दमेदुरं ॥ दृशामसाद्यनिद्राणकूरणेयमवस्थितः ॥९१॥उपाध्यायविराजालक्ष्मीविमलांद्वादेहलीं ॥ अरेतानिष्किंनि
रंकेतावल्लंबेक्षणेक्षणे ॥९२॥मामपश्यदृगिरिटिःप्रणम्यपदपंकजं ॥ अनेनविधिनाकूनविहितंतवदर्शनं ॥९३॥त
पस्संहृतंतेनविभ्रमेनमहात्मना ॥ दृनिप्रक्षिप्यदेवोपस्थहस्तावलंबनं ॥९४॥अयंनतोभतेगंतुंप्रेस्माद्स्मासुराद्रहिः ॥
यदृच्छयायदृग्भ्रामामुलंघ्यसगच्छति ॥९५॥नपश्यतितदासर्वान्पार्श्वस्थानविदेहिनः ॥ अत्रहेतुमहंलातुमिछामिस्या
मिभाषितं ॥९६॥अतुच्छोस्मियेहकुंथुनंचेत्तदीयय ॥ इमंभृंगिरिटेःप्रश्नंसकोकूर्यात्समेचिवान् ॥९७॥कूचिरा
संनदेलासपार्श्वेचिन्नागकानने ॥ कालकंठकुलालापकलोलितदिगंतरे ॥९८॥गरुत्मदादिदाहसमरहस्यरसंवले ॥ त्रमहा
पदीपंत्रप्रोल्लसद्दुंदुसुंदरे ॥९९॥प्रवेदसौधिनीप्रांतकदलीललालसे ॥ वस्तुरीहरिणोपेतेकिन्नरस्त्रैरमोहिते ॥१००॥रोम
थमेथरापांभैःधाविधापिनिषेचिते ॥ हंसैःक्रीडसुपांडुयंकुर्वीभिःसंवृतेःशुकैः ॥१॥निरीक्षितध्वनीरंध्रेसमीरणविरो
धिते ॥ माधवीपुष्पनिर्यासेसीधुक्षीबमिषुव्रजे ॥२॥तुभीललुवलीपुष्पगंधसोरभनिर्भरैः ॥ प्रोत्फुल्लबकुलामोदम
दमंथरपदेः ॥३॥सोमादृतेपीयषक्षालितक्षितिमंडले ॥ अध्यास्यवेदिकामेकांमहत्क्षणमवस्थितः ॥४॥डंडु
नाखीसंप्रुष्टस्फुन्नथामुरवोल्बरैः ॥ प्रकंपितोचलेछाखोध्वोचंडसमीरणः ॥५॥पश्योदग्रन्महाघोषोनिर्घोषितदरी
तटः ॥ अयांतरंततेःपक्षीकश्चिद्गगनमवतरत् ॥६॥तारहारनीरदछायःकंजलोलाभिधोद्भयः ॥ तमसाभिवसंघातः
पक्षच्छेदीवपर्वतः ॥७॥अवरुह्यस्थितिंकृत्वापक्षीमांप्रणनामसः ॥ आनीतंपद्ममम्लानंसोमसारोर्घ्यधारते ॥८॥
अथासौस्वप्नयावाप्यपक्षीस्रोत्रमुदीरयत् ॥ जयदेवेचिदानंदसुधासिंधोजगत्पते ॥९॥सदासद्भावनासंगभ्रंशते
तववैभवं ॥ अहेतवसनागेसगुणत्रयविवर्जितः ॥१०॥जितेंद्रियपराधीनसमाधिप्राप्यविग्रहं ॥ निरूपाख्यनि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मुक्तनिराकारनिरामय॥२१॥ निःशिखनिरहंकादुनिरावरणेरेनिर्गुणाशरणागतसंत्रा
णत्रिवर्णचरणांबुज॥२२॥ भीमभालस्थलव्यालभोजोदग्धमनोभव॥ कुठरमिन्नेदंसे
उगंपूषितमतोविभो॥२३॥ त्रिपुरघ्ननदाक्षलोचंदरेदूलनानल॥ कामायनी
कुचांभोजचरकुंकुमार्चितेन॥२४॥ नमःप्रमाणदूरायनमःप्रमाणरूपिणे॥ वंदेनवामुखां
भोजयोगिभ्रचुरचुंबितं॥अपारभवपापाब्धिपारोवादरणो दुपं॥ स्तोत्रस्यनिरपिस्तो
त्रेभवतोनप्रगल्भते॥२६॥ सहस्रवदनस्यापि फणींद्रस्यनचाधुरि॥ त्वद्गुणेनेमता
देवकोहमल्पमतिःखग॥२७॥ स्तोत्रमेनतमाकर्ण्यदत्तंतेनपतत्रिणा॥ नमोस्तमस्त
कोशिकुतस्योसिविहंगम॥२८॥ हंसेनसदृशकायोवर्णःकाकेनसंनिभ॥ त्रयोजनंसमु
द्दिश्यत्रयासीहतदुच्यतां॥२९॥ इतिपक्षीमयाष्टः प्रभयानन्तकंधरः॥ जगादश्लक्ष्णया
वाचापक्षीजाक्यविदांवरः॥३०॥ देवेशभक्तजेठेविद्धिमांमरालंस्वयंभुवः॥ कर्मणायेन का
येमेजातमाधूनिकंविभो॥३१॥ तदाकर्ण्यवरंसर्वंदृष्टंश्रुतंदुच्यते॥ मानसासरसः ए

श्रीपातः प्रासोसिरंकर ॥४२॥ सोराक्षनगराद्रासत्सरसिस्फुरदंबुजे ॥ कालेदुरंडधवलामृणालकमला
नदं ॥४३॥ आदायलघुसौहित्यान्निरगान्नाद्रतः ॥ विहायसेसतस्तस्माद्रक्षसापतितेभुवि ॥४४॥ अथ
मोहपरीतात्मासर्वथाविकलेंद्रियः ॥ वेपमानवपुःसोहंस्थूलःसीतेःसमीरमे ॥४५॥ अबुध्यपतनेहेतुमपभोगा
मनःसक्तः ॥ अहोकिमेतदापन्नंअघवानःकथंमम ॥४६॥ कलिनायेनकायेसिन्यश्येवरंरक्षः, रे ॥४
यंहविस्मयाविष्टोयावत्कुर्वेविचारणां ॥४७॥ तावदुत्तरतोहंसीप्रश्रीषसद्मीदृशं ॥ उत्तिष्ठहंसवक्ष्यामिका
रणंपातकार्हयोः ॥४८॥ अथोत्थायसमागत्यप्रणम्यैसस्तेवरं ॥ दक्षराजिविनोरंगाजीवैःपंचभि
र्युतं ॥४९॥ कारणंप्रभुमारोग्रोक्त्यैस्वपतनस्यच ॥ अथतत्रघनःश्यामान्यणवर्णंबरावृतान् ॥५०॥
चतुर्भुजान्दरांरवचक्रपंकेरुहायुधान् ॥ किरीटहारकेयूरकुंडलद्युतिचिह्नितान् ॥५१॥ अद्राक्षमंतरिक्ष
स्थान्पुंसःपानयुतानिषून् ॥ नत्याप्रदक्षिणीकृत्यपंचपद्मासरोजिनीं ॥५२॥ आसीद्यंपातमारभ्ययत्रांतरिक्ष
लंप्रयान् ॥ पक्षिन्यु ॥ कलहंसगतेसिद्धेमांधिलंघ्यविहायसा ॥५३॥ तेनपातक्रमोतेनपतितोसिमहीतले ॥ ते
नेवकालिमाक्रांतावर्षायेधिक्षटंभते ॥५४॥ एवंतंपतितंवीक्ष्यदययापरयान्वितः ॥ अंधमेनमुपाकृत्यवरं
साजयसौरभं ॥५५॥ आघ्रायषट्पदाःषष्टिसहस्राणिदिवंययौ ॥ तेयेभवंतोहलनीलोपलसमत्विषः ॥५६॥
सर्वेतिसप्तमेतीतेजन्मन्यासन्मनोःसुताः ॥ अस्यैवसरसस्तीरेतपुस्तेपरमंतपः ॥५७॥ वरदाब्रह्मकामिनी
काचिद्रंभकरंभकरभोरुः ॥ चलापांगकलाकांततरंगितरसातले ॥५८॥ नासामुक्तफलज्योत्स्नांचुंबितो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पंचाशुजान्यहं ॥ ७५ ॥ इक्षुतेनमुनींद्रेण कोपाज्ज्वलितचक्षुषा ॥ अनेनैवस्वरूपेण निष्कपेक्षातसमाः ॥ ७६ ॥
इतिशापंसमुत्सृज्यतत्रैवांतर्दधेमुनिः ॥ विप्रस्याध्यायमहात्म्याद्दानीमेनविलीयते ॥ ७७ ॥ महिलंघनमा
त्रेणपतितोसिमहीतले ॥ अधराधमविप्रत्वंतिर्यग्भविष्यसिदारुणं ॥ ७८ ॥ निशम्यभयसंकांचेवगीतायेमेध्या
यमुत्तमं ॥ यस्यैकश्लोकमात्रेणत्यजेदेवविमोक्षसे ॥ ७९ ॥ इत्युक्तोदुर्वासाध्यायंपपाठश्लोकयोगिराट् ॥
तमाकर्ण्यतयादत्तमाददेचमहद्वरं ॥ ८० ॥ मयासमर्पितंतुभ्यंपवित्रंपरमुत्तमं ॥ इत्युक्त्वासजलोदेहंतदु
दत्तमियाभवत् ॥ ८१ ॥ अंजलिंदक्षिणेदोर्व्यांकृत्वाकर्ण्यहंतदाब्रुवं ॥ द्विजेवेदसमिक्षर्वेसिज्जन्मन्यथमजायत ॥ ८२ ॥
सतपोदूतिविख्यातोब्रह्मचारीजितेंद्रियः ॥ वसन्गुरुकुलेकुर्वन्वेदाध्ययनमन्वहं ॥ ८३ ॥ गुरुश्चब्रह्मणंसम्य
ग्विदधातिसभक्तितः ॥ ब्रह्मयानस्मुतोराज्ञाभिहितःसपदास्यरात् ॥ ८४ ॥ तेनपापेनतिर्यक्त्वमवाप्यर्मे
विलंब्धवान् ॥ पद्मयोनिमहाज्ञानीमध्येजातस्ततोहिजः ॥ ८५ ॥ अस्मिन्जन्मन्यधोहंपुरेस्मिल्लोक
नावधी ॥ गीतायादशमाध्यायंनलिख्याक्षितंतव ॥ ८६ ॥ आकर्ण्यविहगीलेभेब्रह्मज्ञानमनुत्तमं ॥ सोयं
विप्रकुलेजातोदशमाध्यायंवेत्तवेत्ति ॥ ८७ ॥ जन्मांतरसहस्रेषुस्त्रीशूद्रपशुपक्षिणः ॥ गीतायादश
मोध्यायःसमुद्धरतिसर्वदा ॥ ८९ ॥ यस्मिन्यस्मिन्पठेच्चास्यद्दिस्तिष्ठाम्यहंसदा ॥
वेत्तिसचःसुतपोब्रह्मयथा ॥ १० ॥ तद्दिजायमयाविप्रःपरमात्मस्वरूपिणः ॥ इतिनारदमानीतोमुक्ति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

क्षेत्रंस्य भावतः ॥२॥ अत्रस्थानंपुनुष्याणांमुक्तिःकरतलेस्थिता ॥तेनास्यदर्शनात्तेन चित्रोषेन
र्जायते ॥३॥ नदृष्ट्वातिबहिर्गंतुंअहमस्यपुरस्कृतं ॥इतिमाध्याय महात्म्यानंसुदुर्लभं ॥४॥
लब्धंमेतच्चमुनिनाजीवन्मुक्तिरियंतथा ॥तस्मात्यत्नेतोहंतंदृष्ट्वामिपंगतेद्वेः ॥५॥इतिमाध्याय अ ३
महिमाकोयंष्टंगिरिटेर्मुनि ॥इतिष्टंगिरिटेरयेकथितंयत्पुराननं ॥६॥तवेदमत्रकथितंस
र्वपापप्रणाशनं ॥यस्यश्रवणमात्रेणसर्वाश्रमफलंभवेत् ॥७॥इतिश्रीपद्म० गी० ता० मह०
सप्तीश्वर० दृष्ट्वामोध्यायः ॥१०॥ श्रीदेव्यु० ॥ इतिहासोयमीशानश्रेयसांसाधनंपरं ॥आकर्ण्यके
रणाकर्णमस्माकंश्रद्धाप्रवर्तते ॥१॥एकादृष्ट्वास्यमहात्म्यमध्यायकथनाश्रयं ॥व्याख्यविरूपाक्ष
वक्त्राणांप्रथमंप्रभो ॥२॥ ईश्वर० ॥ आकर्णयचूथांकंतेगीतावर्णनसंश्रयं ॥विश्वरूपाभिधानस्य
महात्म्यमधिकावनं ॥३॥अध्यायस्यविशालाक्षीवक्तुंतावंनेशक्यते ॥सहस्राणिकथाःसंति तत्रैका
कथतेकथा ॥४॥ग्रणीतायाकटेनघमेघंकरमितिश्रुतं ॥नगरंमरिमाधारेतुंगप्राकारतो
रणं ॥५॥विशालाश्रमशालासुस्वर्णस्तंभविभूषिते ॥श्रीमद्भिःसुखिभिःशांतैःसदाचारेर्जितेंद्रियैः ॥६॥
अधिष्ठितेजनैश्चारुश्रृंगाटकमनोहरं ॥कीर्तिस्तंभसुरम्यस्वर्णसुवर्णध्वजशोभितं ॥७॥पताकाकै
र्विनीधान्यकंदकबंधिसुंदरं ॥वेदाध्ययननिर्घोषनोच्चालितदिगंतरं ॥८॥तथैसंघोषस्तत्रोंधि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

व्योममंडलं ॥पताकापल्लवोद्भूतवातनिर्जितविग्रहैः ॥९॥राजमार्गवरद्वारं नारीमंजीरमंजि
तैः ॥पल्लवीवेणुकैर्गीतैर्जीयेत्याशीर्भिरेधितैः ॥१०॥भासमानमिवाभीष्टं दिव्यालानांकुरैः समं ॥आ
सेजगत्सतिर्यग्भ्रूकृपाणिर्गोधरः ॥११॥सस्मितारसंप्रसन्नजगल्लोचनजीवितं ॥लक्ष्मीनयनगंडी
यप्रजितोत्कारमोरवं ॥१२॥त्रिविक्रमवपुर्घस्रश्यामलैः कोमलद्युतिः ॥श्रीवत्सयशसारंजीवमनका
लाविग्रहस्थितिः ॥१३॥अनेकरूपणोपेतः सस्मरद्भवारिधिः ॥चलत्सौदामिनीदामसंवृतेघसमच्छ
वि ॥१४॥तस्यास्तेमुकुटः साक्षाद्भुजः पाणिः शरः पुमान् ॥नंदक्षामुच्यतेऽतुर्नमसंसारबंधना
त् ॥१५॥यस्मिन्नुदेमहातीर्थेविद्यतेमेखलाक्षिधं ॥यस्मिन्स्नायानरोनित्यंप्राप्यतेवैष्णवंपदं ॥१६॥
तत्रवीक्ष्यजगन्नाथंनरसिंहंघस्मार्णवं ॥सप्तजन्मार्जितात्घोरात्मुच्यतेनात्रसंशयः ॥१७॥मेरव
लायांगणाधीशंविलोक्यनियतोनरः ॥समस्तरतिविघ्नानिदुस्तरान्नैवपश्यति ॥१८॥अत्यंतपर्व
पंचकांतोनिर्ममोनिरहंकृतिः ॥तस्मिन्मेघंकरेकश्चिद्भक्तःस्नानसमाधिमः ॥१९॥सनंदइतिविख्यातो
वेदशास्त्रविशारदः ॥यशीलतेंद्रियग्रामोयास्यदेवपरायणः ॥२०॥हेवत्सभृंगिणः पार्थेगीताध्या
यमिमंप्रिये ॥एकाग्रंयोपठेयेवंविश्वरूपंप्रपश्यति ॥२१॥अध्यायस्यप्रभावेनअस्तानस्यकाप
सः ॥परमानंदसंदोहश्लाघ्यसिद्धसमाधिना ॥२२॥अस्यश्रुत्वेंद्रियग्रामनिश्चलेस्थितिमीयुषा॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सततं स्थीयते तेन जीवन्मुक्तेन योगिना ॥२३॥ एकरात्रमहाभोगी सिंहराशिस्थिते रवौ ॥ गोदा
वरी तीर्थपात्रो विधानमुपचक्रमे ॥२४॥ अथ मन्निस्सरागस्य विरजं तीर्थमुत्तमं ॥ भाग्निमारभ्य
तीर्थेषु ससमागस्सर्वदेवताः ॥२५॥ पद्मेनमज्जन्दुग्धाब्धौ कमलांसव्यलोकयन् ॥ तांसंपज्यमहा
भागांसर्वकामफलप्रदां ॥२६॥ तारातीर्थेतितस्मात्याकपिलासंगमेततः ॥ अश्वतीर्थिमसीस्त्वा
विधायपित्ततर्पणं ॥२७॥ कुमारीरोदिवनसाकपिलेश्वरमाययौ ॥ तत्रनिर्जरनिर्दूतप्राग्ज
न्मांतरदुष्कृतो ॥२८॥ संपज्यनरसिंहस्तुयाचमधुसूदनमच्युतं ॥ उषित्वातत्रतोरात्रीमगात्प्रातः
सहद्विजैः ॥२९॥ नरसिंहवनेतीर्थेतत्रस्नानस्यदीक्षिका ॥ प्रह्लादपूजितेः साक्षात्सेतत्रत्येसरी ॥३०॥
तंदृष्ट्वादिवदेवेशंपजयित्वानुभक्तितः ॥ तत्रतेदिवसंनीत्वाप्रययावंबिकापुरीं ॥३१॥ अनुग्रहायभ
क्तानांमविक्रातत्रतिष्ठति ॥ परयंतीमनुष्याणांवांछितान्यखिलान्यपि ॥३२॥ पजयित्वांबिकांभ
स्यागंधपुष्पानुलेपनैः ॥ उपहारैश्चविविधैः स्तोत्रैःप्रणमनैरपि ॥३३॥ विप्रसस्मोसुरःप्रातः
वंटस्थानाभिधंपुरं ॥ यत्रासोपरमात्माग्निर्महालक्ष्मीर्महाद्युतिः ॥३४॥ तामवेक्ष्यसधाभानुभास्य
रद्युतिमंडलं ॥ संसारविषदष्टेक्षदमृतपीयूषवाहिनी ॥३५॥ योगिराजहृदंभोजराजहंसनिषेवितां ॥
अनाहतमहानंदनदीमध्यस्थितां ॥३६॥ महालक्ष्मींभगवतीं वांछितार्थप्रदायिनीं ॥ आराध्य
भक्तिभावेनचेतसामुनीश्वरः ॥३७॥ विंध्यकूटंसमासाद्यपुरंमित्रसमन्वितः ॥ पुरेतत्रप्रतिष्ठ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वासस्कृतमयाचत ॥२८॥ नलेभेवसतीस्थानंगेहेकस्मिंभयद्रुजः ॥ दक्षिणेयामपालेनविशालंवास
मंदिरं ॥२९॥ प्रविश्यवसतिंचक्रेरात्रौसंगेहनिर्जनंवपुः ॥ अथ्यर्धनिशिलोन्मातान्यत्रकोपिपदच्छया ॥३०॥
गच्छमानःसपंथास्यग्रामपालंददर्शसः ॥ तंबबंधग्रामपालआयुक्तानसिसर्वदा ॥३१॥ भागधे
यवंतंपुंसंपुण्यःपुण्यवतामसि ॥ प्रभावेविधतेविप्रकोपिलोकेनरस्यधि ॥३२॥ कप्रयाताःसहा
यासेवंधंतस्तृणाद्रुहिः ॥ नपश्यसुनिराकूलंयथामित्रंवनेजनः ॥३३॥ चिंतुनाचैवयात्वल्पेप
रयामीहनचोधनं ॥ किंजानासिमहामंत्रंकंचिद्यामबलेबसे ॥३४॥ कस्यदेवस्यकारण्योक्षिलोके
सेराद्धयिष्यसे ॥ चेत्कारण्यनक्तंचिद्यत्रयोमेसिग्रामणोनाम ॥३५॥ शुश्रूषामविलामेघभगवंसेवकेरो
ग्यंहं ॥ रंतेवांसयामासतस्मिन्नानेमुनीश्वरं ॥३६॥ परिचर्यांयितस्यासोभक्त्यांचक्रेदिवानिशं ॥
दिवसेषुप्रयातेषुसपाएकुसमेयितान् ॥३७॥ प्रातरागत्यसस्यानेकरोदभ्रात्रादुःखितः ॥
अथमेभाग्यहीनस्यभेत्सिप्रानुजांसुतः ॥३८॥ क्रीडत्येमानंदृष्ट्वनभक्षितोनिर्घृणेसा ॥३९॥
वैरंक्षत्रेणाकृतंसंथयुसंयमी ॥४०॥ घासेसराभसःपुत्रोभक्षितस्तेयंवद ॥ यामकालउ ॥
वर्ततेनगरेघोरःपुरुषादोनिशाचरः ॥४१॥ सरवाइतिनानेत्यविख्यातगगनेश्वरः ॥ ससर्वेनीगरे
स्तत्रप्राणिनःपुरुषेःपुरा ॥४२॥ रक्षराक्षसनःसर्वान्नासंतेकल्पयामहे ॥ पथिकोनिर्घृणंते
घेघतान्सुक्ष्यराक्षस ॥४३॥ एतच्छ्रुत्वनृपेपांथान्नामपालप्रवेशितान् ॥ आहूयकल्पक

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

चक्षुरात्मनः घ्राणश्रुतये ॥५३॥ भक्तान्नसोष्टेषु भिन्नभक्ष्यैः संयुतः परैः ॥ नेत्रस्त्रावः क्लेदचानेत्रयोर्मुक्तो
सिद्धिजोत्तमः ॥५४॥ प्रणामो वेदसिद्धत्वं नेत्रभेदानेत्रहितोनमः ॥ मदीयतनयस्याद्यमित्रमेवमुपा
हृते ॥५५॥ अज्ञानतामयाद्योवि भक्षितस्तेनरक्षसा ॥ दुःखितेनमयासोथप्रोक्तः सविस्मितान्
मनः ॥५६॥ ममापिपुत्रोदुस्त्यजनवतानिशिभक्षितः ॥ भवज्जठरनिर्मग्नः सुतोसौयेनजीवति ॥५७॥
अस्तिखेवनुपात्यस्त्रहिनेत्रेनिशाचरः ॥ राक्षसः ॥ अंतःप्रविश्यसुभगस्योत्तमभक्षितं ॥५८॥
अजन्मभक्षितेः पांथैः सहितोसोसुतस्तव ॥ यथाजीवतिमेकुक्षौतथाभवेतिरक्षक ॥५९॥तथा
विहितमप्यस्तेदेवेनपरमेष्ठिना ॥ गीतेकाद्दशमाध्यायंपठयन्निर्द्विजः ॥६०॥तत्रभावेनमनु
निर्दिष्टानांपुनरुद्भवः ॥ व्यास उवाच ॥ कथयेकादशाध्यायमर्थसिद्धिमृतं ॥६१॥इतिश्लोकमका
विप्रसंघाद्वैनिशाचरः ॥ राक्षसः ॥ पुराद्यक्षेणकेनापिनभोमार्गेगच्छता ॥६२॥अस्तिखंडंस्वतु
ल्यास्तितेकापिकानिनी ॥ तंजलाशयमासाद्यकोपिज्ञानीमुनीश्वरः ॥६३॥महातीर्थमितिख्याया
विदधेपितृतर्पणं ॥ तत्रचिरेजनाः सर्वेतीर्थमेतत्प्रथंवद ॥६४॥मुनिरुवाच ॥ जपस्येकाद्दशाध्यायं
त्रिसंध्यंनियतेंद्रियः ॥ श्रुतकाननाम विप्रोसौचोरैर्व्यापादितःपथि ॥६५॥तस्यास्तिरायूलंगत्रं
वहनासतितंजले ॥ तेनतीर्थमिदंदिव्यंजातंपातकनाशनं ॥६६॥ततस्तेमानवाः सर्वेसमुत्तस्तुर्जलाशये ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

निःकल्मषतयाचैवंप्रापुस्तेपरमंपदं॥६७॥एकाहारस्यसामर्थ्यादुपायस्यभविष्यति॥समाधिमु
त्तिनिरंतरे॥६९॥सतेनाध्यायमंत्रेणसप्तवाराभिमंत्रितं॥विधायवारिविप्रेंद्रःक्षिपेच्छिन्नो
विप्रऽ॥राक्षसःकेनपापेनजातोसोवदपालक॥यःक्षपायांगतेहेतस्मिन्नेरान्यादृतिनिर्गतः॥७२॥
नातिदूरेमहाग्रंथःपांथैरेवमभाक्षयत्॥तंविमोचयितुंराद्योचत्रेपितापसः॥७४॥मुंचमांधं
खगस्तावंनिरगादंबराध्वना॥ततःसतापसःक्रोधात्तंवभाषेघृणीवलं॥७५॥धिक्कोहालिवदुरा
निघृणांबुधिः॥गृध्रराक्षसमात्तैश्वर्यवेतालाहिभिराहतान्॥७७॥जनानुपेक्षतेयस्तःसतद्विधक्
लेकलेत्र॥नमोचयतियोविप्रंप्रसुप्तोवाहिभिर्हतं॥७८॥सयातिनरकंघोरंसपुनर्जायतेखगः॥
निहन्यमानंकिपिनेगृध्रव्याघ्रेणभक्षितं॥७९॥मुंचमुंचेतियोयक्तिसयातिपरमांगतिं॥गवामर्थे
हृतब्राह्मेभिल्लैर्दुष्टैश्चराजभिः॥८०॥तेपियोपदिशेद्दुःप्रापंयोगिनामपि॥अश्वमेधसहस्राणि २०
म॰

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वाजपेयशतानिच ॥९१॥ शरणागत संत्राणकृतं नाहंति षोडशीं ॥ दीनस्योपेक्षणं हत्या भीतस्यचशरणि
णः ॥९२॥ पुण्यवानपिकालेनकुंभीपाकेसपच्यते ॥ पश्यंतमपिभक्षान्यांधर्दुष्टश्चध्रेनभक्षितं ॥९३॥
निवारणसमर्थोयोनचत्यजतिशरणं ॥ निःसंशयोसियातस्मात्सुविष्यसिनिशाचरः ॥९४॥ इत्येवंशा पं
पुनेः श्रुत्वापमानकलेवरः ॥ प्रणम्यहालिकोविप्रोबभाषेदग्धलोचनः ॥९५॥ अत्राहंक्षेत्ररक्षार्थं
चिरंस्थितेनदुःखतः ॥ नदेवनिर्मितंदग्धंदृश्यमानमिदंनरं ॥९६॥ तेनचेनुग्रहंकृत्वंकिंपणस्यसम
र्पसि ॥ पठसेकादशाध्यायंप्रियेश्रवणधारणं ॥९७॥ विप्रउवाचेसेकादशाध्यायंजपस्यनुदिनेचयः ॥
तेनाभिमंत्रितंवारिपतन्शिरसितावके ॥९८॥ पतिष्यतिसदाशापानवसुक्तिर्भविष्यति ॥ इत्युक्तोसोत
तोयातोहालिकोमहसोभवत् ॥९९॥ तदाप्रभृतिसश्रेष्ठंतेनाध्यापेनमंत्रप ॥ तीर्थेहंसचहस्तेनत
स्यमूर्ध्निविनिक्षिप ॥१००॥ श्रीमतेः ॥ इतिसंचोदितंतस्यश्रेष्ठयाकरणयाद्युतः ॥ तथेतिसहप
लेनसुनिरस्तोनिर्जगामयो ॥१॥ एकादशेनतेनाबुविश्वरूपेणमंत्रितं ॥ निक्षिप्तंतेनशिरसितस्यवि
प्रणयोगिना ॥२॥ गीताध्यायप्रभावेनशापोक्षमतापसः ॥ विलयंसंसंदेहंचतुर्बाहुस्ततोभवत् ॥३॥
निर्गतोयेजनास्तेनपांथाआसन्सहस्रशः ॥ चतुर्भुजाबभूवुस्तेशंखचक्रगदाधराः ॥४॥ तेविमा
नान्यारूढास्तावदूचेसराक्षसं ॥ मंदीयतनमःकस्मादुर्गतिश्चनिशाचर ॥५॥ इत्युक्तोयामपाले

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नरेंद्र्यश्रीराहरराक्षसः॥ एनंचतुर्भुजंविद्रुममालस्यामलद्युतिं॥९६॥माणिक्यमुकुटैर्दिव्यैर्मणिकुंडलमं
डितं॥हारकेयूरिमहास्कंधंस्वर्णकेयूरभूषितं॥९७॥राजीवलोचनंस्निग्धंहसन्मुखसरोरुहं॥दिव्यंवि
मानमारूढंदेवयंप्राणवानहं॥९८॥इतिस्तुतस्यमेवःश्रीयासुतेदृष्ट्वाचतादृशं॥स्वमेवंनेतुमारेभेतंज
हासमुतस्ततः॥९९॥कतिवारांजिजातोसिचंपुत्रममरेश्वर॥एवंपुत्रत्वदीयोक्षिअधूनाविद्धि
सोस्म्यहं॥१००॥यस्यामिवेलुचंधामब्राह्मणस्यप्रसादतः॥निर्गत्यरोविविप्रोवंपश्यदृंचतुर्भुजं॥१०१॥
एकादशंशयमहास्याघातिस्वर्गभूमेःमनेः॥विप्रादस्मान्तमध्यायंअधीष्वेजपोनिशं॥१०२॥भवि
ष्यतिनसंदेहस्तवापिगतिरीदृशी॥इत्युक्त्वातेततःसर्वेप्राप्तुविष्णोःपरंपदं॥१०३॥तमध्यायंततोवि
प्राग्रामपालेःपपाठसः॥तत्प्रभोतस्यवेलस्याज्ञ्रमतुर्वेलुचंपुरं॥१०४॥इत्थंश्रीमहास्यकथातु
श्चंनिवेदिता॥पस्यश्रवणमात्रेणमहापातकेभ्यतः॥१०५॥इतिश्रीपद्मगीतासतीश्वरस
कादशोध्यायः॥११॥श्रीमहादेव॥अस्तिकोलापुरंनामनगरंदक्षिणापथे॥सुखानांसदनंसिद्ध
साधनांसिद्धिसंभवं॥१॥परशक्तेःपरंपीठंसर्वदेवनिषेवितं॥पुराणेषुप्रसिद्धंयद्भुक्तिमुक्तिप्रदायकं॥२॥
कोटिरश्येवंशीर्थानिश्रीवलिंगानिकोटिशः॥आस्तेस्मृगायत्रविशालेलोकविश्रुते॥३॥तु
गाचलमहायत्नेपुरेअस्तितोरणं॥प्रासादशिखरेयत्रतुंगचक्रनखध्वजं॥४॥सोमकांतमहाकां
धरलिंगीःपंक्तिस्तोभितं॥जालमालीकरूपेधरामोहितदिकूतटं॥पलसताकाविस्तीर्णाश्चर्यदेवालया

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आमंत्र्य ऋत्विजः सर्वांश्चरणं तामुपागतः। प्रसंनायदि देवीत्वं समेयागतुरंगमः॥३८॥ दृष्ट्वा त्वतुयागो
सोसंपूर्णो जायतेयथा॥ आनेष्यंसमतातस्ययेनराज्ञा नविष्यति॥३९॥ तथाकुरुजगद्धात्रीत्वरणा
गतवत्सले॥ ॥श्रीदेव्युवाच॥ ममद्वारिस्थितः सिद्धः समाधीतिनिमंत्रितः॥४०॥ ममाज्ञयासतेसर्वं
कार्यंसंपादयिष्यति॥ इत्युक्तःसमहालक्ष्म्यातेनराजकुमारिकः॥ ॥आजगामसमुनिः सिद्धः समाप्तिर्थं
त्रितस्थुति॥ प्रणम्यतस्यपादाब्जंकृतांजलिरवस्थितः॥४२॥ तमुवाचततोविप्रः प्रहितोस्मित्वयंनय॥ त्वद्दी
क्षितमिदंसर्वंसाध्यमाविलोकय॥४३॥ इत्युक्त्वात्रिदशान्सर्वानाकर्षत्स्वमौत्रिकः॥ऐक्षतक्षितिपा
लस्यतनयोसौतदास्थितान्॥४४॥ कृतांजलिपुटान्देवान्वेपमानानवस्थितान्॥ अथतानमरान्
सर्वान्संबभाषेद्विजोत्तमः॥४५॥ अनुष्ठयराजपुत्रस्यवाजीयज्ञानुकल्पितः॥ नीतोस्तिदेवराजेन क्षपा
यामपहृत्सः॥४६॥ गर्विणास्तर्णमेवाद्यतमानयतमाचिरं॥ अथतस्यमुनेर्वाक्यादेवर्षेर्नारदस्यतुरंगमः॥४७॥
समर्पितस्ततस्तेननेनुज्ञाताश्चौकसः॥ आक्षुण्णमनसोद्भागंदृष्ट्वातुरंगं॥४८॥ महीपतिसुतान
त्वातमुनिंवाक्यमब्रवीत्॥ आश्चर्यमिदमेतेषांसामर्थ्यमधिकंमम॥४९॥ कृतमेवंत्वयाविप्रत्रिदशा
कर्षणंक्षणात्॥ हटाद्धृष्यदत्तोसौयज्ञियोयंतुरंगमः॥५०॥ नकिंचिदपरंयत्वेदुष्करंयस्मेरक्षि॥
प्रज्ञाविष्यतितत्कर्तुंनवानेवचनापरः॥५१॥ ॥कण्वविप्रमहिपालःपितासिन्मेमहाद्युतिः॥ आश्च

हृषमेधोस्योर्देवेन निधनंगतः ॥५२॥ अथापितस्यदेहोस्तितस्तेनेनशोषितः ॥ तस्यसंजीवनंप्राप्यः कुर्वन्महसिस
नम ॥५३॥ इत्याकर्ण्यसितंधरासजगादमहामुनिः ॥ यामस्तत्रपितापत्रतावकोयागमेऽपे ॥५४॥ अथागत्यसमंते
नतत्रसिद्धसमाधिना ॥ पकोसिंधुंअनिर्धेतस्यप्रेतस्यमर्द्दनि ॥५५॥ ततःप्रापन्नपःसेतांउत्तस्थेचदृष्ट्वाच ॥ संप
च्छविप्रेंद्रंकोसिध्यमेतिभूपतिः ॥५६॥ ततोराजसतःसर्वेभूपालायत्रयेऽयतू ॥ सत्याश्वासंगराजातंपुनर्दीन
जीवितं ॥५७॥ वभाषेवेनपुत्रेनत्यक्तिरोत्रिलोकिकी ॥ यथामेजीवितंदत्तेमाक्षव्याख्यदिवोकसः ॥५८॥ यागश्च
प्राप्तोविप्रयेनमेतंनिरूपय ॥ इत्यस्तस्तेनविप्रोसोजगादमलक्षणागिरा ॥५९॥ गीतायाद्वादशाध्यायंजप
म्यहमतंद्रितः ॥ येनत्वन्निःस्पृहंराजन्यथाप्राप्तोसिजीवितं ॥६०॥ ततस्तत्कर्म्मणासोद्वादशाध्यायमुत्तमे ॥ पठा
ठेनस्यविप्रर्षेःसकाशाद्भक्तिमान्वितः ॥६१॥ तस्याध्यायस्यमहात्म्यंनसर्वेसद्भुतंयदुः ॥ द्वादशाध्यासमाप्तिंच
योदशततःपरं ॥६२॥ अथइतिश्रीप॰गीतास॰सतीश्वर॰द्वादशोध्यायः ॥१२॥ श्रीदेवु ॥ द्वादशाध्यायमहात्म्य
कथितंत्वयतापम ॥ त्रयोदशाध्यायमहात्म्यमतिसंदर ॥१॥ ईश्वरउ ॥ श्रणुत्रयोदशाध्यायमहिमानंपरं
स्त्रिये ॥ यदावर्णनमात्रेणपरंमुदमवाप्स्यसि ॥२॥ अस्तिदक्षिणदिग्भागेतुंगभद्रामहानदी ॥ तत्तटेनगरं
पुण्यंनाम्नाहरिहरंपुरं ॥३॥ तत्रोसेभगवान्देविवेदाहिहरस्वयं ॥ यस्यदर्शनमात्रेणपरंकल्याणमाप्यते ॥४॥
तस्मिन्पुरेद्विजन्मासीद्धरिदीक्षितसंज्ञितः ॥ तपस्वीयमनिरतःश्रोत्रियोवेदपारगः ॥५॥ दुरन्धोरितस्यासीद्भा
र्यानाम्नात्यंतकर्मणा ॥ नसुखंपरसंपत्सादुरन्तापयंचन ॥६॥ क्षणमप्यासखदनेनचासेस्वैरचारिणी ॥ कृष्ट
पंक्तिहारेधमंतीवारिणीरसं ॥७॥ यतिसंबंधिनःसर्वान्तर्जयंतीपुनःपुनः ॥ विटैःसहसदोन्मत्तारमणा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

निरंतरं ॥८॥ कदाचिद्या कुलंदकापुरेपौरैरितस्ततः ॥ संकेतगेहमकरोत्कांतारेनिर्जनेस्वयं ॥९॥ अथ
तत्रैवस्थाकूजंरमाणविटैःसह ॥ निनायसाबहून्कालान्निर्जपोवनगर्विता ॥१०॥ अथांतरेकुरंगीसंनिव
संत्यानिर्दुरंगवसंकीर्तेःसमभूत्स्मरस्येवमहासखा ॥११॥ आकलपलूषाकीर्णसिंहद्वारविहारिणं ॥
चिक्कोरचंचच्चमालापैःपुनःसंजीवितस्मरः ॥१२॥ स्फुरद्भृंगकसोरभ्यहरद्भैलयानिलैः ॥ मंदमंदप्रस
र्पद्भिरांदोलितवनद्रुमाः ॥१३॥ उत्फुल्लमल्लिकामोदमदिशापारणावतां ॥ अलीनांकलसंकोरैःसंगतास्त्रीकशोभ
नः ॥१४॥ प्रसन्नवारिभिस्तीरसरोवरसुगंधिभिः ॥ मिलन्मरालनिकरैःसरोभिःप्रकटीकृतः ॥१५॥ घनघु
षासुखासीनहरिणासक्वधारिभिः ॥ निरंध्रपल्लवैर्नानारागविभिःरंगभितावनिः ॥१६॥ तस्मिन्वसं
तसमयेपुंश्चलीसरिकरद्यः ॥ अपत्रपजुगुप्सांदंदह्यमानीं-पंक्तिकांतिरि ॥१७॥ चंचच्चक्रोरचंचरचयिय
श्रिकृतांतरां ॥ द्रवद्दिंदुकरानीपसरधानिर्भरनिर्भरां ॥१८॥ विकासिकुसुमक्रोडसंदीपितकरंकरां ॥ उल्ली
सितपयोराशिकल्लोलोल्लिंगितांबरां ॥१९॥ वसोभवमहासिंहकुलटाकंठकर्तरीं ॥ घनांधकारसंदोहवि
दारणपटीयसीं ॥२०॥ श्वेतीकृतसरीकारपरार्थिहरणश्रियं ॥ म्लानपंकजसंकोचीपूर्णमानंदयन्विधुः ॥२१॥
चक्रवाकवधूचक्रकरुणक्रोशसाक्षिणीं ॥ मुक्ताश्रेणीवशुभ्रांशुप्रभासितदिगंतरां ॥२२॥ अथसाभर्तरायां
परायंस्वादृशोदृशा ॥ कदाचित्प्रावृषीजातपथिसोधविहारिणी ॥२३॥ अपश्यतीविटान्नश्यन्नेत्रविभ्रम
वत्यलं ॥ सयोसंकेतभवनेनिशिभयनाद्वहिः ॥२४॥ तत्रप्रियतमंकंचित्कामरोहितमानसा ॥ अन्ये

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

षयंती नष्टा श्री कुंजे कुंजे तरोतरौ ॥२५॥ आकर्णयंती कांतस्य संकलापान्यदेपदे ॥ अभिव्याप्तिततः क्रीड
न्यत्र संचार निस्पृहः ॥२६॥ चंद्रवाकरवाच्छ्या कांतालापश्रमापहा ॥ सरोवरणि सर्वोक्तिपर्यंती
मुहुर्मुहुः ॥२७॥ कांतभ्रांत्यातरत्तेप्रसुप्तहरिणेक्षणा ॥ प्रबोधयंतीसोद्वासमागतास्मीतिभाषिणी ॥२८॥
आलिंगतिवनेस्थाणुं जीवितेश्वरशंकया ॥ तदानेनत्रमाभूयश्चुंबतीविकजांबुजं ॥२९॥ तत्रत
त्रस्तेव्यथश्रमादुष्प्रियास्यं ॥ विललापवनेतस्मिन्नस्मीधिविधोक्तिभिः ॥३०॥ हाकांतहागुण
कांतहाप्येतन्मयनायक ॥ हामनोहरसौरभ्यभाग्यलावण्यसेवधे ॥३१॥ हाकर्पूरेंदुवदनहासरोजायते
क्षण ॥ हाकांततत्यसाहित्यविश्रामोर्थसुरद्रुम ॥३२॥ अहोकांततवाकीर्णकर्णकुंडलदीधितिः ॥ नयनानं
दनिष्यंदीकुत्रतेमुखचंद्रमा ॥३३॥ यदिकोपेनकुप्यामिगुणवेषोत्रगीयते ॥ आसाद्यकामिचोकांतस्त्याप्राणां
नयाचिकान् ॥३४॥ स्यत्रैवसर्वतोदिक्षुविलपंस्यधियोगतः ॥ तस्याश्रुत्यावचः कोपिसुतोव्याघ्रःप्रबु
द्धवान् ॥३५॥ कुर्वन्सुरक्तध्यानंपरमप्रतिहिंसया ॥ आस्फालयन्नरवैर्भूमिंगर्जनाकारणकरं ॥३६॥
दृष्ट्वानिर्मानलोमत्तःलूनमुत्थायधावंतवान् ॥ ततोव्याघ्रःसमुत्पत्यक्रांतेसाक्षिसाक्षिका ॥३७॥ अथसापि
तमायांतमालोक्यपतिरंक्षया ॥ निर्जीगामाशुतत्स्थानंप्रेमनिर्भरमानसा ॥३८॥ ततस्तस्यनरक्रोडकू
टतोधीरासती ॥ अहोस्त्रियवपुःशोकाश्रयागतिमजितं ॥३९॥ व्याघ्रोपिकांतयामासततोनरशिरोरु
हैः ॥ नमुवाचाहकांतीवाष्पाकुलदृगाननः ॥४०॥ तथाविधाविसानारीभवंतिमुख्यसत्यसं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

व्या प्रयंतु कुतोहेतो मोनिहंतुमिहागतः ॥४७॥ इदं सर्वंसमाख्याहि पश्चाद्यंहेतुमर्हसि ॥इतिस्मावचः
श्रुत्वाराक्षसश्रेष्ठविस्मयः ॥४८॥ क्षणंविहायतद्वासंमुवाचप्रहसन्निव ॥बलोपहानदीनास्माद्देशेतिष्ठति
दक्षिणे ॥४९॥ गनेशीमुनिशर्दूलेतिनस्यारोधतिष्ठते ॥तत्रास्तेभगवान्सोमापंचलिंगोमहेश्वरः ॥५०॥
तस्यांपर्यामहंविप्रपुत्रोभूत्वास्थितस्ततः ॥अथागत्यान्यजंतूनभिन्नेकोदीक्षनदीतटे ॥५१॥ वेदाध्ययनं
त्रयीविद्वद्भिर्हीनंधनक्षयात् ॥भिक्षकान्नपरालोभात्तिरस्कुर्वेदुरात्मभिः ॥५२॥ अदेयद्रविणग्रस्तं
अदत्तमनिशंतथा ॥छलयन्सकलान्लोकान्क्रूरंमहणकौतुकात् ॥५३॥ ततःकतिपयैःकालैर्जर्जरस्य
मुपेयिवान् ॥वलीपलितवानंधःप्रपतत्सस्खलद्गतिः ॥५४॥ पतद्गृहोभवद्भृत्यःप्रतिग्रहपरायणः ॥
हस्तेगृहीतदर्भेहंप्रनमंतीर्थसन्निधिं ॥५५॥ धनग्रहणलोभेनचामन्यंस्वयंसः ॥ततोहंभ्रांतिलो
कैःसन्निगच्छन्निजालयात् ॥५६॥ गतवान्याचितुंभोक्तुंहेलयेपुनःपुना ॥अपतंमर्छितोभूत्वातत्रहि
तिलेक्षणं ॥५७॥ ततोहंगलितःप्राणोव्याघ्रयोनिमुपागतः ॥अत्रतिष्ठामिकांतारेकर्मपापमनुस्मरन् ॥५८॥
नभक्षयामिधर्मिष्ठान्व्रतीस्नाधज्ञानसंयतान् ॥क्षुत्पापांदुराचारानसतोभक्षयाम्यहं ॥५९॥ अतोतीयंत
मनंतमभयंकबलाधसे ॥इत्येवंस्वेनवैक्रूरैस्तोविभत्स्यचेष्टाभः ॥६०॥ अभक्षयत्तंतेमांसंमुखंयात्त
रानेःरानेः ॥अथतंभक्षितांस्तेनपापदेहमुपाश्रितं ॥६१॥ यमस्यकिंकरानिशुःसघः संयमिनीपुरी ॥यमा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

देशे नतश्चिमद्रुयामास रात्रौ ॥५६॥ विण्मत्रश्रस्तकुंडे पुघोरकुंडेषु नरेधोवे ॥ कल्पकोटिषुपातास्तत्समाकल्पं तांमुहुः ॥५७॥ शेषे स्वपापमुमन्वंतरसमावधौ ॥ ततोव्याख्यतांहीनां रंतीसर्वतोमुखीं ॥५८॥ मु
क्तेषुतेभग्नगात्रांचिश्चिपुर्हनाजले ॥ एवमादिपरांघोरांमुक्तामित्रयातनां ॥५९॥ इहजातास्तहपापा
पुनःस्वपचयोनिषु ॥ ततःस्वपचदेहेषिवर्द्धमानादिनेदिने ॥६०॥ पूर्वजन्मवदेवेयंतथैवासीद्यथापुरा ॥ ततः
कतिपयेकालेपुनस्तंचयनंयथौ ॥६१॥ यत्रास्तेसंभरादेवीपुरःस्थातःपुरेसुरैः ॥ तत्रापरपद्मजन्मानंवा
सुदेवाभिधंशुचिं ॥६२॥ गीतात्रयोदशाध्यायमुद्धरंतमनारतं ॥ ततस्तश्रवणादेवमुक्तास्वपक्षचिन्म
हान् ॥६३॥ दिव्यंदेहंससर्जाशुजगामेंद्रिद्रुमालयं ॥ पठतांश्रृण्वतांचापितस्यापंहिदुस्त्यजं ॥६४॥ ७० ॥
इतिश्रीपद्मगीतासतीश्वरसंवादेत्रयोदशोध्यायः ॥ १३ ॥ ईश्वर उवाच ॥ अतःपरंप्रवक्ष्यामिभवानीसंवदुत्तमं ॥
गीताचतुर्दशाध्यायमवधारयसादरं ॥१॥ विंध्यांपश्चिमस्थूलमस्तिकास्तीरमंडले ॥ राजधानी
सरस्वत्याभगवत्यामनोहरा ॥२॥ यामधिष्ठायकाहेवीप्रसूतेलोकंप्रयत्नतः ॥ हंसेसारस्वतानोपिसावित्रीप्र
हितेरवि ॥३॥ सरस्वतीपदेपद्मासनाकुंकुमवेसरैः ॥ यत्रतीरेयवसाग्रासंपक्वपुटितैः ॥४॥ निरंतर
तपायत्रजंतवःसंस्कृतभाषिणः ॥ सुपर्वणिमयीनाडीनिमेषेणोपलभ्यते ॥५॥ प्रातर्मध्यांतरेह्नेर्यत्रकुं
कुमपांसवैः ॥ सर्वतोरुणितछायांश्रृंगाटकरविमंडलं ॥६॥ तत्रासीत्तेजसांराशीःशेषेवमनिरेश्वरः ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दण्डमात्रपवित्रस्तोहस्तमात्रंततोगमत्॥२४॥पत्रकर्दरकदलीक्रोडश्वाश्वद्दरीतलः॥कोलीकपिल
फूलकाश्चश्वेत्याश्तिसमीरणः॥२५॥उद्भिन्नकेतकीकोरकलोमकुलितेक्षणः॥विभ्रामाद्दरिणांयत्रछो
कांतेपरित्यक्तता॥२६॥नारिकेलफलैर्यत्रस्वंभिपतितैरध॥ऊर्ध्वपूतफलैःपक्वैस्तस्तारणवाक्ता
अपि॥२७॥अविवेसरिणायत्रखेलतीकलभैसमं॥सर्वबर्हेषुसचिरंनिःशंकंचविशेतिच॥२८॥
यत्राश्रमांतरेविप्रोयमनोजितेंद्रियः॥चतुर्दशसमध्योजपंनासेमिरंतरं॥२९॥ततश्चछिन्नपाद्
अत्रक्षालनजलैःस्थितं॥कर्दमेन्यपतद्दृष्ट्वाजीवरोमुहुर्व्यसन॥३०॥ततःकर्दमसंस्थूर्णं मात्रवि
स्तीर्णसंस्थितः॥दिव्यंविमानमारुह्यनिर्ययोत्रात्रकोद्विजः॥३१॥ततःश्यपितिलकोमीस्तोकैःकर्दमबिं ५७
दुभिः॥क्षपितसर्वशरीरोशुनीरूपंविहायसा॥३२॥ततोदिव्यांगनारूपंधत्तैरुक्तोभितं॥दिव्यंवि
मानमारुह्यश्यपित्रिदिवंयो॥३३॥ततोजहासमेधाविद्विजोनाम्नास्वंधरः॥किंयास्यसिमितः
पर्वजन्मवैरस्यकारणं॥३४॥राजोपिपर्यपृच्छत्तंस्मरस्मेरविलोचनः॥प्रणम्यपरयाभक्त्याविन
येकपोत्रिधिं॥३५॥कथांकथयमेविप्रहीनयोनिप्रवेशिनो॥अतोपद्रुतमनुष्यंश्वनीरूपावक्ता
वको॥३६॥शिष्यउ॥वत्सनाम्नाद्विजन्मास्तेवनेमुनिंद्विजोत्तमः॥चतुर्दशसमध्यायंगीतायाःस
र्वतज्जपन्॥३७॥शिष्योंतेवासभूपालश्चक्रेविधिविसर्जनं॥चतुर्दशीजपाभिज्ञंमत्वा॥३८॥मही
पचरणांतेजप्रक्षालनजलेलुठन्॥श्वरात्रिदिवमापन्नःश्वनक्यासहभूपते॥३९॥राजोवा॥हेतुना

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

केनचिद्यथहसितंचद्विजोत्तम॥अंतः किमपिसाकूतंमन्यमानेनसादरः॥४॥शिष्यउ॥परात्मनेतुन
गरंनाम्नाप्रसंतुकंमहत्॥तत्रासीद्ब्राह्मणोनामवेदाबः कितवाग्रणीः॥५॥विलोभनाभवत्तस्यजायाचे
यविहारिणी॥तेनसाभिहतक्रोधाद्दुरंतंचिंत्यजन्मन॥६॥ततःस्त्रीवधपापेनमग्नोजायतद्विजः॥ब्रिल्लि
पाखुनेकीनामसापिवेंचनजन्मतः॥७॥पूर्वेनिजन्मनाभ्यस्तंवेदंविस्मरतेनहि॥आसेदिवस्त्रोब
हुधायोज्यंतरपक्षिचित॥८॥दृष्वाकलयसकलंभगलश्रद्धान्वितः॥गीतमभ्यस्यसकलाम
वाप्यपरमांगतिं॥९॥३७॥इतिश्रीपद्मगीतासतीश्वचतुर्दशोध्यायः॥१४॥ईश्वर॥अथेदा
निंविशालाक्षीतुहिनाचलकन्यके॥गीतापंचदशोध्यायमहात्म्यमवधारय॥१॥श्रीपार्वतिरुवाच॥भो
मोमोऽपुरुषपतिः॥यस्यसिद्धारणासंख्येदेवाः संख्याविधीरताः॥२॥यदीयमत्तमातंगदानधोराजले
रिव॥निहंधेपिनसेहेसोरविः संतापवेदनां॥३॥संक्रंदनाद्यस्त्रिलायदीयद्वारणागताः॥रेजिरेकरि
जोमत्ताश्चलंतःपर्वतोरुव॥४॥मत्तमातंगचीत्कारप्रतिस्वनविकारतः॥यस्यलोपवितंत्रौलाव्याहरंति
परापवतः॥५॥यदीयधावतुरगस्फुरसंघातजर्जरं॥नाभ्रंचिंत्रंकुथंकारमरवेंचधरातलं॥६॥तस्मिन्व
सुतात्रेसमुद्रेमेदिनी॥पुनरुज्वलयोचक्रेमहीभास्वंकुलीश्वरः॥७॥तस्यासीत्सेनिकोधीमा
नस्त्रशास्त्रकुलानिधिः॥नाम्नोवारभटेरंडः प्रचंडभुजमंडलः॥८॥भांडागारेनतुरगैर्भद्रैरुरसो
चैः॥समानएवभर्त्तुर्हि नैरत्यंतदुर्गमैः॥९॥सदाचित्तस्यपंचाशंकुंजरावरधोमनः॥निहत्यबसधा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पालंच लक्ष्मा कंकुमारके: ॥१०॥ ततसाह स्यदिवसे: रवलेरिखंचिकीर्षया ॥ विश्वचिकामयादाश्रगतास:
समजायत ॥११॥ कालेनाल्पीयसाप्रेत्यपापात्मातेनकर्मणा ॥ तेजस्वीतुरगोजात: सिंधुदेशेऽतिशोभनी ॥१२॥ सो
ऽपिनकुधाक्रीतोहयतेत्यधिगतनत: ॥ बहुयत्नवतामीत: कैमतेचिंत्यसत्तुना ॥१३॥ ज्ञानपर्वतरोवेक्ष्य: प्रति
हरेणदृशितः ॥ क्रिमप्यपर्वरक्षेतिप्रोक्षणादृश्यमाबभौ ॥१४॥ दिवजिज्ञगतीरत्नमितिमत्वातुरंगमः ॥ मयो
नियतमोल्येनबहूनासाधलक्षणः ॥ तेजोवलोक्यपक्षालिभरपालः पार्श्ववर्तिनां ॥१५॥ राजामणिच्चेकांक्षि
बहुरत्नाहृयन्मनः ॥१६॥ अखंडमेदिनीचिंतबहुसंत्रमणार्जितं ॥ लालोकनछलेनासोयमश्वतत्रपश्वः ॥१७॥
उच्चैश्रवसलक्षमेनेगुणसाम्येनतन्यते ॥ विक्रम्यन्निसिजस्त्रीकृयेयानतकंधर ॥१८॥ श्यामरैरिंदुधव
लैर्वक्त्रयमानोनिरंतरं ॥ दृश्योभोनिधिलोलैस्तेस्थासेकश्चेश्वरोइव ॥१९॥ मीनातपत्रपुलघनच्छाया
तलश्रिया ॥ विधृतांधारिहालीढहिमाद्रिश्रियरश्रियं ॥२०॥ मेदिनीमंडलस्यश्रीसंक्रांतनिवपातकं ॥ मुहुर
द्वहयन्धन्यंधरन्ध्रंधरातलं ॥२१॥ इयत्यचेरिणः सर्वान्याहरन्येजयश्रिये ॥ हयारयेमनुरादिराः श्रस्का
यथन्यराः ॥२२॥ सयस्यराशिरयत्रीगतीनामतिसेदुषि: ॥ रूपस्यनिलयंसाक्षालूवणानांपयोनिधिः ॥२३॥
आनीतोयज्ञियजाचश्रीरजाचसमध्वरंच ॥ बहुधावर्णितोमाथेरश्वलक्षणवेदिभि: ॥२४॥ य येऽवणि
जोदीक्षिमंदक्षामहीपति: ॥ जयाहसुरगंधेभादासीदानंदनिर्भरः ॥२५॥ ततोश्वपालमाहूयधनतस्तंनि
रूप्यच ॥ विसर्जितसभालोकोगृहांतरमगान्नृपः ॥२६॥ अनेकथासमाप्तेषुमहीपालेरगामके ॥ सत्रेत्र
णद्विजश्रेणीभरणंसत्यसंनिधिं ॥२७॥ एकदागायकेलन्कुकुहल--मजाः ॥ तमारुह्यमहीपालो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रण्यप्रविश्रांदेवदा॥२८॥विसर्जसेनिरान्यष्टेधावतःपरितोथिलान्॥आश्रयमाणोहरिणेःपिपासा
कुलितोभवत्॥२९॥ततउत्तीर्यतुरगजलमन्वेषयन्नृपः॥ध्यात्वेंसस्मरन्याथोमारुतंहृल्लतांतले॥३०॥
गीतापंचदशाध्यायश्लोकांद्रुतमुखंजपः॥पतितंमरुतात्रपत्रछंदेयलोवपत्॥३१॥पत्रंयाच्य
पतोराज्ञःश्रत्यागीताक्षरवंली॥ततोपुलिंदंलेखेलुराज्ञस्त्वरयापतत्॥३२॥ततोनिकंसमासाद्य
पत्यागमयसायंच॥दृष्ट्वापत्रंतुरोषाज्ञोत्क्षिप्तवान्भुवः॥३३॥ततःसारभटैर्दीनंपशाभाद्य
सत्वरं॥दिव्यंविमानमारुह्यजगामत्रिदशालयं॥३४॥ततोनिरिंसपासाद्यदृष्ट्वाश्रमपुनर्मखं॥पुनर्जा
कदलीरतनारिकेलिसमन्वितं॥३५॥द्राक्षेक्षुखाटकारुणागकेसरचंपकैः॥शैलकेलभसारंगै
स्वेलिवृक्षंनृपः॥३६॥प्रणिपत्यद्विजन्मानंकुटजाभ्यंतरेस्थितं॥वप्रथपरयाभक्त्यासुतसंस्कारयासे
नोः॥३७॥तुरगोनिरगात्स्वर्गंहेतुनाकेनमेदृशः॥इत्याकलयराजोसद्विजमापाचमत्रिवान्॥३८॥
आसीत्सेनापतिःपूर्वंमेरुंऽसवभूपते॥योंहित्वासंपुत्रैःकंदुराज्यंसहुघतः॥३९॥ततोविषु
कायोगात्कालधर्ममवापसः॥कालेनबहुनाब्रह्मंतताकाशतरोभवत्॥४०॥अथपंचदशाध्यायश्लो
कांद्रुलिखितंक्वचित्॥त्यक्तोयाचयतःश्रद्धोमरुतात्तरुरोहिणे॥४१॥ततःसकागतेस्तत्रपरिवारजनैर्वृतः॥
प्रणिपत्यद्विजन्मानंहृष्टोराजाविनिर्गतः॥४२॥पत्रंतदेवलिखितंगीतपंचदशाक्षरं॥याचयत्समहीपालोह
र्षसंकुललोचनः॥४३॥अभिषिच्यनिजंपुत्रंमंत्रविन्मंत्रिभिःसह॥सिंहासनेसिंहबलंनृपतिमापवि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्रद्धधीः॥ ॥ इतिश्रीप॰ गीताम॰ सतीश्वर॰ पंचदशोध्यायः॥१५॥ ॥वेदुरुवाच॥ अतःपरंप्रवक्ष्या
मिकोऽसूध्यायएवंवै॥आकर्णयकुरंगाक्षीहर्षोत्कर्षप्रहर्षितं॥१॥अस्तिसोराष्ट्रकेनाम्नापुरंरुजैर
मंडले॥तत्रासीत्खड्गबाहुश्चराजाचंद्रइवापरः॥२॥यदीयकुसुमामोदमालासुरभितोदरे॥कालं बुधो
पि:साक्षादुमेभत्सरंपन्नया॥३॥यदीयप्रीतिपूर्वंरूपाणांतिनभोंगणे॥क्रीणंतेविस्मितश्वासमार
तेस्मारकेछलात्॥४॥यस्यासिधारातीर्थेषुस्नाताअरिभराश्रयः॥आवर्त्ततेदिवोद्याविस्वर्गस्त्रीका
न्तिवोहिताः॥५॥यस्यारिमर्दनोनामपट्टहस्तीमहोत्कटः॥मदांबुधारासलिलकुंभप्रथमरंडलः॥६॥
क्रपोलफलकोत्तीर्णमदधाराजलाप्लुतः॥बभौयोनिर्झरोद्गारैरंजनाद्रेरिवोन्नतैः॥७॥यस्यांगेषु
व्यरुंतश्रमराश्चंद्रिकोज्ज्वलाः॥स्त्रियोदत्तश्रमापाद्यंद्रिकोज्ज्वलाः॥स्त्रियोदत्तश्रमापाद्यंद्रिकोज्ज्वलाः॥स्त्रियोदत्तश्रमापाद्यंद्रिकोज्ज्वलाः॥स्त्रियोदत्तश्रमापाद्यं
लोंबशो॥यःसंध्यावारिदव्याप्तंमिषत्खंडमिवस्फुरन्॥९॥सकदाचिन्मोचयत्यंहेखलानिगडानपि॥
भंक्त्वालोहदृढस्तंभप्रसह्यनिशिनिर्गतः॥१०॥ओधोरवागणाःसर्वेन्यासिप्रस्फूर्जदुद्यतान॥क्रोधा
दवगणय्येवमिंद्रानलांबभंजसः॥११॥तीक्ष्णंकुरुतसंत्रासंविश्वंहन्यमानोपिवेणवैः॥दृष्टैस्त्रासपरा
मासःसादिनोमदनादपि॥१२॥ततोराजासमाक्रोशत्किमिदंचकुतर्हलं॥तत्रहस्तिकुलाभिज्ञैःसंभ्रांतकु
मारकैः॥१३॥अपश्यत्संसमागत्यराजादुंतावलोवली॥भिंदयन्नुद्धतंदोहंतारालिकमालिकं॥१४॥
दृश्यस्तंमहाभीमंघोरादूरतस्थितः॥लोपांतेतःशिखंजनंनिर्जग्मुर्यत्रतेहलाः॥१५॥ ॥इतिश्रीमोक्षि

दरे ६

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पलाशवनवेदनैः॥वासितेपुनरीशोपवनभूमंबुसीकरैः॥१६॥स्नात्वातेनाथनाथःसरसःस्वश्वनद्विजः॥
गीतायाःषोडशाध्यायश्लोकान्प्रतिपठानुपठन्॥१७॥निधिभ्रमात्तेबहुधाकोदंडेनशोभनेरपि॥अन्यमानः
प्रभिन्नोगीतान्प्रलितवीक्षणः॥१८॥स्कूरत्प्रादिणमाक्रम्यचलनाभिपदाग्रतः॥स्वनादंकुर्जबालमपु
षाभिर्गतोद्विजः॥१९॥ततोमानभवत्तेभिस्वयोवाग्गोचरः॥कानसेभमिपालस्यनराणामधिकप्रभो॥२०॥
समाहूयतेंचेराजास्युक्तराजीवलोचनः॥नमस्यद्विजंगजाधतीर्थप्रणाम्यच॥२१॥अलौकिकमिदंविप्रत्वया
पचरितंमहत्॥इतंतेकल्यारेतस्मात्सिद्धिर्भवान्॥२२॥कमत्रैवमिभिर्गीतांमंत्रंजपस्विभो॥
काचसिद्धितवाल्लोहद्विजन्मेसमुदीरय॥२३॥द्विजउ॥गीतायाःषोडशाध्यायश्लोकान्प्रतिपठानहं॥जपामिप्र
सादंभपतेनतःसर्वसिद्धयः॥२४॥ततोविप्रोधृदंष्ट्रोनूपुरसंयुतः॥आजगामद्विजन्मानमादायद्विज
मंदिरं॥२५॥शुभंमहूर्तमन्वीक्ष्यतोषट्सहाद्विजोत्तमं॥सुवैलिभसंख्यैर्गतामंत्रंजपादृ॥२६॥गीतायाः
षोडशाध्यायश्लोकान्प्रतिपठानपि॥समभ्यस्यद्योगाजागजनोक्षणकौतुकं॥२७॥अथैकरात्रिनिर्गम्यबा
ह्यालिंसहसैनिकैः॥ततोगमोचयद्राजामत्तमातंगमोरुगं॥२८॥स्मरन्गीताभ्यासंक्यानिराज्यसोऽभ्यमानन
यन्॥स्वनवज्जीवितंराजागजस्यानेविशान्तनः॥२९॥आदायगंडकलेकंपदंतिनिरंकुशः॥आधयोमंत्र
विश्वासान्पशःसाहसिकाग्रणीः॥३०॥सहोरिवसुखादिलोकालस्यादियधार्मिकः॥सोधःस्वलस्यदनोद्ध
वोनिरमानतः॥३१॥आगत्यनगरंराजन्यभिषिच्यकुमारकं॥गीतायाःषोडशाध्यायादकापत्यंगतिं॥३२॥
॥१॥इतिश्रीपद्मगीतायांसतीव्येषोडशोध्यायः॥१६॥ईश्वरउ॥षोडशाध्यायसामर्थ्यंकथितंश्रुणुसंप्रतं॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वरुसंसदुराध्यायषष्ठिकोऽभिधिंशिवे ॥ ॥ रथकुबोहोसुतस्येवरद्रोदुःग्रासनोभवत् ॥ गेतंजेथ
कुंमागम्यगजाश्वैषष्ठमंशंवं ॥ ॥ तद्ग्रासनानिबद्धाग्रागजेगोनिमवाप्यच ॥ गीतासंसदुराध्यायेश्र
यात्रासपरंपदं ॥ ॥ श्रीदेयुवा ॥ दुःग्रासनोगजंचैवप्रापमुक्तिमितिश्रुतं ॥ तद्देवदत्तकल्याणविस्तरेण्ड
मप्रसो ॥ ॥ ईश्वरः ॥ स्थितःयश्चेनदुर्मेधामंत्रीकुमारवैः ॥ बहुमोल्यंपणंधृत्वागजमारुह्यस्थि
तः ॥ ॥ गत्वाकतिपयान्येवपद्मिजनंवारितः ॥ नामादुःग्रासनोमदः प्रोद्धुंवाक्यमुदीरयन् ॥ ॥ ततो
निश्चित्यतद्वाक्यंक्रोधांधःसिंधुरोभवत् ॥ न्यपतश्चेलतांदैःकंपमानंकुमारकैः ॥ ॥ ततोनिपति
तेकिंचिदुच्छ्वसंतंगजोरुषा ॥ दुर्धमुन्मूलयांचक्रेधनोतंचनिरंकुशः ॥ ॥ ततोसोरपिरोषेणतस्याश्वी
नांगलांगजः ॥ विस्तीर्णवान्यथूद्धामनोदंताबलिस्थितः ॥ ॥ ततःकालेनसंप्रेक्ष्यगजंनिष्पंदमुत्पतः ॥ या ८
महांतंकालमनयत्सीबलद्वीपभूपतिः ॥ ॥ पेत्रीगतेषसीसाद्रथकुबोहमहीभुजः ॥ ततोसोजलमा
मंत्रापितुःसहुवारणः ॥ ॥ अथदेवेनरथकुबोहःश्रीमानीमहीभुजा ॥ ज्ञाति स्मरन्स्वश्रीयांसेःप
श्चबंधसहोदरान् ॥ ॥ दुःखेनमहतातेनकाचिद्वसनत्यगात् ॥ राजोकश्चित्संतुष्टःसमस्तोलोकपू
जेः ॥ ॥ कस्मैचिद्वयेप्राप्तनुपायनंहस्तिनंगजस्तेनकविनोपयद्रव्यभीरुणा ॥ ॥ मालवेशोति
पालायविक्रीतार्थंधकुंजरः ॥ क्रियत्यपिगतेकालेपाल्यमानोपियुक्तः ॥ ॥ मुमुक्षुरभवत्तत्रकुंजरोदुर्मद
ज्वरः ॥ नजिघ्रतिपयःक्षीतंनादत्तेबलंगजः ॥ ॥ क्षयंस्यपिनसेनेक्षेदुंचत्यश्रुविकेवलं ॥ ततोऽसिपका
ख्यातंकांतंतद्वनीपतिः ॥ ॥ आकर्ण्यसमाख्योपत्रास्तेत्यरिमेगजः ॥ तेनाबलोक्यभरकालेजनविस्म २९
म०

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पतिव्रता सुजातीषु यथा लोकेषु संपती ॥ यथा मरेषु मिथ्योपधैनेषु नरनं ॥ ॥ यथा वालेषु संनियोप यथा वशुषु पा १
कामधुक् ॥ यथाद्रेषु सर्वेषु वीरभद्रो मनानुगः ॥ ॥ यथा व्योमुनीद्रेषु व्यासेषु श्रेष्ठ चित्तमः ॥ यथा दनेषु भ
दनंय थासिंधुषु गंगे तमी ॥ ॥ यथा लोकेहरि क्षेत्रं प्रशस्तं धर्म कर्मस ॥ तथा च सदा व्रतं महात्म्यं वर्णनं न २ ॥ ॥ तत्राख्यानमिदं पुण्यं शृण्वतां कर्ण यपार्वती ॥ पद्मवर्णाभो नेत्रेण जंतुः पापैः प्रमुच्यते ॥ ॥ अस्ति
मेरुगिरेः शृंगे पुरी रम्या मनावती ॥ पुरा पद्मविनोदाय निर्मिता विश्वकर्मणा ॥ ॥ निरंतरं त्रय स्त्रिंशत्कोटीभी
र्वीणाभास्वरगायित पुंजवती साक्षाद्रुद्रमविशेषविश्रुता ॥ ६ ॥ चिंतामणिशिलाबद्धैः प्रासादैश्चत्रकूटन
गैः ॥ जयंतिमेरुशृंगाणि चतुर्दिग्वपुरावली ॥ ॥ पत्रकल्पद्रुमैर्यासमासीना पुलोमजा ॥ श्रुतीतजातिमा
लापिगायंतं गंधर्वीभिर्वृतं ॥ ८ ॥ यत्रास्ति सततं वसंतसमयो रक्तोत्पलैर्दीपितो यत्रा ॥ ९ ॥ सानोरंतरकूलोलेस्पर्धु
नीलोत्पलांगनाः ॥ ॥ ॥ उरुतनसधास्रोदसारसारंगदृगेकरसः ॥ धत्ते यत्र भ्रमरीभाः कलोत्रस्रहमैदिवी ॥ ॥ ॥
न स्यंदैकल्पकल्पायां सीहंनिततत्रनुः ॥ ग्राम्यीसमन्वितः श्रीमान्वीणागानहृषितः ॥ ॥ ॥ सकृदाचित्सुरथा
सीनोविधुकृतेरधिचिंतं ॥ सहस्रनेत्रमायांतमपश्यद्बहुरंभरं ॥ ॥ ततस्तस्मिन्जोतिरश्चिभ्रतः पुरंदरः ॥
मणिसिंहासनान्नूनंधिषितस्त्रजमंडले ॥ ॥ ॥ सिंहासनात्प्रयातस्यतस्तस्याश्चरंभतां ॥ वीणाघःसाक्षाद्य
पद्मवद्वृत्तेनिरे ॥ ॥ अथतस्याभिषेकस्यमहेंद्रस्यपुलोमजा ॥ गांधारग्रामरेखाश्रयंदुभिनिद्यनैः ॥ ॥
तत्रत्रिदिवसंगीतमीर्वीणाः प्रमदान्विताः ॥ सप्तानीरजेयाग्रामसंश्रयंत्यस्तेःस्वरस्त्रियः ॥ ६ ॥ तत्रोवैरूपयो
दिवैराशीर्वादंस्तदुदुः ॥ रंभाघनस्तनुस्तस्यपुरस्तादप्सरोगणैः ॥ ६ ॥ गंधर्वीललितालापाजगुर्मधु ३॰ मे॰

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्री

॥ श्रीः १७०२ वर्षे पुरुनामसंवत्सरे दक्षिणायने हेमंतऋतौ सहस्यमासे शुक्लपक्षे अष्टमी सहनवमी भानुवासरे तद्दिने श्री रामहास्यस्येदं पुस्तकं
॥ कंकास्यगोत्रोसन्नोविष्णुरेवोऽस्यसूनुनाबापुभट्टेनलिखितंवरे
॥ पक्कामयलिखितं ॥ वाचितविजर्भव ॥ पत्रसंख्या ७ ॥ श्लोक २ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[OrderDescription]
,CREATED=17.02.20 12:36
,TRANSFERRED=2020/02/17 at 12:43:40
,PAGES=63
,TYPE=STD
,NAME=S0002833
,Book Name=M-2669-GEETA MAHATMAY
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,FILE30=00000030.TIF
,FILE31=00000031.TIF
,FILE32=00000032.TIF
,FILE33=00000033.TIF
,FILE34=00000034.TIF
,FILE35=00000035.TIF
,FILE36=00000036.TIF
,FILE37=00000037.TIF
,FILE38=00000038.TIF
,FILE39=00000039.TIF
,FILE40=00000040.TIF
,FILE41=00000041.TIF
,FILE42=00000042.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE43=00000043.TIF
,FILE44=00000044.TIF
,FILE45=00000045.TIF
,FILE46=00000046.TIF
,FILE47=00000047.TIF
,FILE48=00000048.TIF
,FILE49=00000049.TIF
,FILE50=00000050.TIF
,FILE51=00000051.TIF
,FILE52=00000052.TIF
,FILE53=00000053.TIF
,FILE54=00000054.TIF
,FILE55=00000055.TIF
,FILE56=00000056.TIF
,FILE57=00000057.TIF
,FILE58=00000058.TIF
,FILE59=00000059.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE60=00000060.TIF
,FILE61=00000061.TIF
,FILE62=00000062.TIF
,FILE63=00000063.TIF
,

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection